

Consell Jurídic Consultiu
de la Comunitat Valenciana

MEMÒRIA DE 2005

Consell Jurídic Consultiu
de la Comunitat Valenciana

MEMÒRIA DE 2005

Que el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana eleva al Govern Valencià, en compliment del que disposa l'article 77 del seu Reglament, aprovat pel Decret 138/1996, de 16 de juliol

VALÈNCIA, 2006

Edita: Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana

Producció gràfica: Guada Impresores, S. L.

Maquetació: Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana

Depòsit Legal: V-2527-2006

ÍNDEX

Presentació

Introducció

Primera part

EXPOSICIÓ DE L'ACTIVITAT DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU DURANT L'ANY 2005

I – Composició del Consell Jurídic Consultiu	21
II – Organigrama del Consell Jurídic Consultiu.....	23
III – Funció consultiva	24
A) Estadística d'assumptes dictaminats (1 de gener de 2005 a 31 de desembre de 2005)	24
B) Estadística d'assumptes sotmesos a consulta (1 de gener de 2005 a 31 de desembre de 2005)	39
C) Quantia reclamada en els expedients de responsabilitat patrimonial que han estat dictaminats durant l'exercici 2005	41
IV – Funcionament del Consell Jurídic Consultiu	
A) Introducció	
a) Modificació de la Llei i el Reglament del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana	42
b) Nomenament i presa de possessió dels nous consellers electius i del President del Consell Jurídic.....	43
c) Esmorzar ofert pel Consell Jurídic Consultiu als degans de les institucions jurídiques de la Comunitat Valenciana.....	48
d) Celebració d'un Ple a la ciutat de Castelló de la Plana	48
e) Jornades sobre Contractació Administrativa.....	49
f) Revista Española de la Función Consultiva	50

g) Presentació de l'obra Comentaris a la Constitució Europea al Palau de la Generalitat i al Senat.....	52
h) Reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana: compareixença del President a les Corts	52
B) Relacions institucionals i protocol	52
C) Conveni marc de cooperació entre el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, la Universitat de València i la Fundació Universitat Empresa de València, per a la formació de pràctiques formatives per part dels estudiants universitaris	58
V – Personal i infraestructura	
A) Previsió de riscos laborals	60
B) Sistema de detecció d'incendis	60
C) Biblioteca	61
D) Informàtica i bases de dades	62
E) Gestió econòmica financera	63
F) Personal	
a) Cos de Lletrats del Consell Jurídic Consultiu	64
b) Personal de administració y servicios del Consell Jurídic Consultiu.....	65
G) Contractació	65
H) Registres	
a) Registre d'entrada i eixida	66
b) Registre d'expedients sotmesos a consulta	66
c) Registre de resolucions i disposicions recaigudes en assumptes dictaminats pel Consell	67

Segona part

OBSERVACIONS I SUGGERIMENTS

I – Introducció	71
II – Naturalesa dels òrgans consultius espanyols.....	72
III – La reclamació d'honoraris professionals utilitzant l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració	79
IV – Algunes qüestions sobre l'assegurament de la responsabilitat de l'Administració	83
a) Assegurament de la responsabilitat i desistiment del reclamant	84
b) La posició de l'asseguradora en el procediment	85
c) El dret de repetició quan existix assegurament de la responsabilitat de l'Administració	89
d) L'exercici judicial de l'acció directa	93
V – La subsanació de sol·licituds defectuoses fora de termini: els límits a la subsanació	97

PRESENTACIÓ

PRESENTACIÓ

Per imperatiu legal, el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana ha d'elevat al Consell de la Generalitat, anualment, una memòria de les seues activitats. És el moment de retre comptes, de fer públic l'esforç realitzat i d'avaluar l'exercici de la funció que tenim encomanada. L'any 2005 ha sigut certament singular, ja que com a conseqüència del pacte aconseguit entre les dos principals forces polítiques de la Comunitat Valenciana a fi de reformar el nostre Estatut d'Autonomia, s'ha procedit a modificar la Llei de creació d'este Consell Jurídic Consultiu en diversos aspectes rellevants que es glossen en la present Memòria, entre els quals destaca la nova regulació de la composició i mode de designació dels membres electius de la Institució. A partir d'ara, dels sis membres electius que componen el Consell, tres han de ser designats pel Consell de la Generalitat i els tres altres per Les Corts, i el seu president es tria d'entre aquells pel president de la Generalitat.

Així mateix s'ha perfeccionat la configuració d'este Alt Cos Consultiu, en reflectir, tal com ocorria en la pràctica, el seu caràcter d'òrgan assessor de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana, i d'altres entitats i corporacions de Dret Públic no integrades en l'Administració autonòmica.

La modificació de la Llei de creació va comportar la reforma del Reglament, d'acord amb la proposta aprovada pel Ple de la Institució en sessió de 27 d'octubre del 2005. Una de les variacions introduïdes en la nova regulació es troba en què, a diferència de l'anterior Reglament en què es preveia l'actuació en Ple o en Comissió Permanent, i s'atribuïa certes funcions a cada un dels dits òrgans, amb la modificació operada es disposa que el Consell Jurídic actua en Ple, i es preveu únicament amb caràcter potestatiu que este òrgan col·legiat puga crear una Comissió Permanent. Així mateix, també s'introdueixen determinades previsions amb vista a l'estructura administrativa i a la selecció del personal de la Institució.

Entrant a considerar la funció consultiva desenvolupada per este Consell, a la qual es dedica la primera part de la Memòria, es destaca l'augment de consultes rebudes, fet que marca una tendència que es manté durant el present exercici. Efectivament, mentre que l'any 2004 va ser consultat el Consell Jurídic Consultiu en 533 ocasions, el passat any va rebre 620 consultes, açò és, un 16,3% més.

Tot i no arribar a l'elevat nombre de consultes relatives a projectes de reglament dictaminats durant l'exercici 2004, que va ascendir a 63, l'any passat es van dictaminar 52 projectes de reglament, xifra també molt notable, a la qual cal afegir la de 16 avantprojectes de llei i un projecte de decret-legislatiu. Revela, tot això, la intensitat de treball d'esta Institució en el control de constitucionalitat, d'estatutòrietat i de legalitat en relació amb els projectes normatius. Les entitats locals també s'han dirigit a este Consell durant 2005 en petició de dictamen en més ocasions que en l'exercici 2004, passant de 32 sol·licituds a 43.

Com en anteriors memòries, la segona part del projecte està dedicada a la formulació de suggeriments i observacions dirigides a les administracions, que tenen com a objectiu exposar els criteris d'este Consell en determinades qüestions estudiades al llarg de l'exercici o que han tingut rellevància en els dictàmens aprovats. En esta ocasió s'ha considerat convenient efectuar un estudi comparatiu sobre l'objecte dels òrgans consultius espanyols després que la Llei 5/2005, de reforma de la Llei de Creació del Consell Jurídic Consultiu, estenguera la seua naturalesa consultiva directa, com ja s'ha exposat, a les corporacions locals, a les universitats públiques i a altres entitats i corporacions de Dret Públic, facilitant la formulació de les seues consultes.

També s'han inclòs una sèrie de qüestions sobre l'assegurament de la responsabilitat de l'Administració, matèria problemàtica que està adquirint cada vegada més importància. En este apartat es contempla la transcendència del desistiment del reclamant, la posició de les asseguradores en el procediment administratiu, el dret de repetició de l'Administració quan hi ha assegurement de la responsabilitat i l'exercici judicial de l'acció directa.

Una altra de les qüestions tractades és la reclamació d'honoraris professionals utilitzant l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració, en supòsits en què el ciutadà es veu obligat a contractar els servicis professionals d'un advocat per a reclamar una indemnització per danys a conseqüència del funcionament dels servicis públics, o per a combatre els actes administratius posteriorment declarats contraris a Dret.

I finalment, s'ha inclòs un resum pràctic sobre l'esmena de sol·licituds formulades davant de l'Administració fora de termini i els límits a la seua esmena.

Vull acabar deixant constància del meu agraïment als Consellers, al Secretari General, als Lletrats i a tot el personal de la Institució pel seu esforç i il·lusió en l'exercici de l'alta funció que tenim encomanada.

València, maig del 2006

Vicente Garrido Mayol
President

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

La present Memòria del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, corresponent a l'any 2005, va ser aprovada pel Ple del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana en sessió pública i extraordinària celebrada el dia 18 de maig de 2006.

S'ha elaborat per a acomplir el que disposa l'article 77 del seu Reglament (aprovat pel Decret 138/1996, de 16 de juliol), que preceptua el següent:

"Anualment, el Consell Jurídic Consultiu elevarà al Govern Valencià una memòria en la qual, amb ocasió d'exposar l'activitat del Consell en el període anterior, podrà recollir les observacions sobre el funcionament dels servicis públics que resulten dels assumptes consultats, i els suggeriments de disposicions generals i mesures a adoptar per al millor funcionament de l'administració".

Esta Memòria consta de dos parts: en la primera s'exposa l'activitat del Consell; en la segona es formulen algunes observacions i suggeriments que resulten de l'experiència consultiva.

Primera part

**EXPOSICIÓ DE L'ACTIVITAT DEL
CONSELL JURÍDIC CONSULTIU
DE LA COMUNITAT VALENCIANA
DURANT L'ANY 2005**

I

COMPOSICIÓ DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU

President

Hble. Sr. Vicente Garrido Mayol

Conseller-Vicepresident

Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

Consellers

Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Il·lm. Sr. José Díez Cuquerella

Il·lm. Sr. Alberto Jarabo Calatayud

Il·lma. Sra. Ana Castellano Vilar

Secretari General

Il·lm. Sr. Federico Fernández Roldán

SECCIONS DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU 31 de desembre de 2005

L'article 63 del Reglament del Consell Jurídic preveu l'existència de cinc seccions permanents, presidida cada una d'estes per un conseller electiu i integrades per un o més lletrats. La seua comesa és l'elaboració dels projectes de dictamen, sense perjuí d'aquelles ponències assumides pel President.

Secció 1^a - Presidida per l'Il·lm. Sr. Miguel Mira Ribera

Secció 2^a - Presidida per l'Il·lm. Sr. Vicente Cuñat Edo

Secció 3^a - Presidida per l'Il·lm. Sr. José Díez Cuquerella

Secció 4^a - Presidida per l'Il·lm. Sr. Alberto Jarabo Calatayud

Secció 5^a - Presidida per la Il·lma. Sra. Ana Castellano Vilar

LLETRATS DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU

Sra. Patricia Boix Mañó
Sra. Bárbara Aranda Carles¹
Sra. Dolores Giner Durán
Sr. Artur Fontana Puig
Sr. José Hoyo Rodrigo
Sr. José Carlos Navarro Ruiz

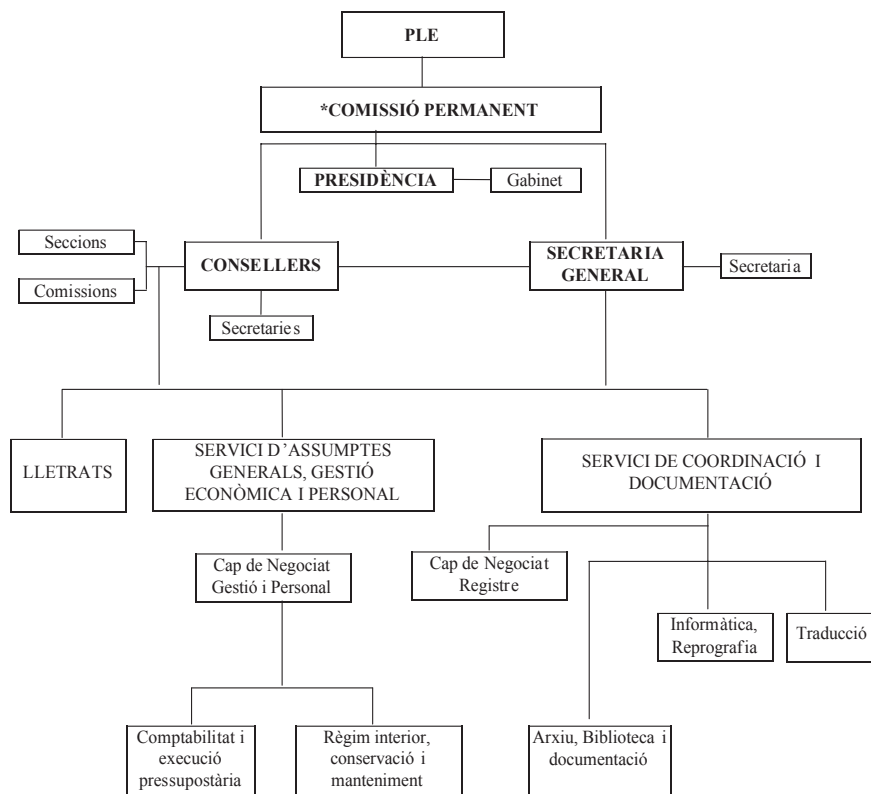

---

¹ La Sra. Bárbara Aranda Carles va passar a la situació d'excedència voluntària automàtica el 18 de desembre de 2005.

II

ORGANIGRAMA DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU

* Després de la nova redacció donada a l'article 54 del Reglament del Consell Jurídic Consultiu, operada pel Decret 161/2005, de 4 de novembre, del Consell de la Generalitat, el Consell Jurídic actua en Ple, i es pot constituir una Comissió Permanent, de la qual formarien part el President i els Consellers electius, i que estaria assistida pel Secretari General.

III

FUNCIÓ CONSULTIVA

A continuació es reflectix l'evolució de la producció dels nou exercicis tancats del Consell Jurídic Consultiu:

Any	Consultes rebudes	Dictàmens aprovats
<i>2005</i>	<i>620</i>	<i>621</i>
<i>2004</i>	<i>533</i>	<i>545</i>
<i>2003</i>	<i>702</i>	<i>664</i>
<i>2002</i>	<i>583</i>	<i>591</i>
<i>2001</i>	<i>564</i>	<i>563</i>
<i>2000</i>	<i>571</i>	<i>527</i>
<i>1999</i>	<i>457</i>	<i>419</i>
<i>1998</i>	<i>681</i>	<i>711</i>
<i>1997</i>	<i>402</i>	<i>304</i>

A

ESTADÍSTICA D'ASSUMPTES DICTAMINATS (1 DE GENER DE 2005 A 31 DE DESEMBRE DE 2005)

I. Dictàmens aprovats en Ple	126²
II. Dictàmens aprovats en Comissió Permanent	495³
III. Plens celebrats	24

---

2 Dels 126 dictàmens emesos, 2 corresponen a expedients de l'exercici 2004.

3 Dels 495 dictàmens emesos, 80 corresponen a expedients dels exercicis 2003 i 2004.

IV. Comissions Permanents celebrades 39

V. Classificació dels assumptes per autoritat consultant

Vicepresident del Consell	2
Conseller d'Agricultura, Pesca i Alimentació	8
Consellera de Benestar Social	7
Conseller de Cultura, Educació i Esport	222
Conseller d'Economia, Hisenda i Ocupació	21
Conseller d'Empresa, Universitat i Ciència	5
Conseller d'Infraestructures i Transport	49
Conseller de Justícia i Administracions Públiques	20
Conseller de Justícia, Interior i Administracions Públiques	1
Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports	1
Conseller de Relacions Institucionals i de Comunicació	1
Conseller de Sanitat	174
Conseller de Territori i Vivenda	49
Consellera de Turisme	9
Ajuntament d'Albalat dels Sorells	1
Ajuntament d'Alcora	1
Ajuntament d'Algar del Palancia	1
Ajuntament d'Alacant	2
Ajuntament d'Almàssera	1
Ajuntament d'Altura	1
Ajuntament d'Anna	1
Ajuntament de Benicàssim	1
Ajuntament de Benimodo	2
Ajuntament de Borriol	1
Ajuntament de Chiva	1

FUNCIÓ CONSULTIVA

Ajuntament de Dénia	2
Ajuntament del Campillo	1
Ajuntament de Guardamar del Segura	2
Ajuntament de Jalance	3
Ajuntament de l'Alcúdia de Crespins	2
Ajuntament de la Vila Joiosa	2
Ajuntament de Massanassa	2
Ajuntament de Moncofa	1
Ajuntament d'Onda	1
Ajuntament de Palma de Gandia	1
Ajuntament de Parcent	1
Ajuntament de Petrés	1
Ajuntament de la Pobla de Vallbona	1
Ajuntament de Quatretonda	1
Ajuntament de Rotglà i Corberà	1
Ajuntament de Rótova	1
Ajuntament de Sagunt	1
Ajuntament de Sant Vicent del Raspeig	1
Ajuntament de Santa Pola	1
Ajuntament de Vilanova d'Alcolea	1
Ajuntament de Xirivella	1
Diputació Provincial de València	1
Entitat Metropolitana Servicis Hidràulics (EMSH)	1
Mancomunitat l'Horta Sud	1
Universitat d'Alacant	1
Universitat Miguel Hernández	1
Universitat de València	6
TOTAL	621

VI. Classificació dels dictàmens per matèries

Consultes preceptives

(article 10 Llei 10/1994, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana)

Avantprojectes de Lleis (article 10.2)	16
Projecte de Decrets Legislatius (article 10.3)	1
Projectes de Reglaments o Disposicions de caràcter general (article 10.4)	52
Recursos d'Inconstitucionalitat i conflictes de competència davant el Tribunal Constitucional (article 10.5)	1
Convenis de cooperació entre la Generalitat i altres Comunitats Autònomes (article 10.6)	0
Indemnitzacions de danys i perjuíos (article 10.8.a)	454
Revisió d'ofici d'actes administratius (article 10.8.b)	22
Contractes administratius (article 10.8.c)	20
Concessions administratives (article 10.8.d)	0
Modificació dels plans d'urbanisme, les normes complementàries i subsidiàries i els programes d'actuació que tinguen per objecte una diferent zonificació o ús urbanístic de les zones verdes o dels espais lliures previstos (article 10.8.e)	43
Recursos extraordinaris de revisió (article 10.8.g)	3
Qualsevol altra matèria, competència de la Generalitat o de les administracions locals radicades a la Comunitat Valenciana, respecte a la qual les lleis estableixen l'obligació de demanar dictamen (article 10.10)	1

Consultes facultatives

(article 9 Llei 10/1994, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana)

Exp. 097/2005 de l'Ajuntament del Campillo relatiu a la qüestió de les causes d'abstenció legal en els membres de les Corporacions Locals en els supòsits d'aprovació de Plans Urbanístics. (S/R: 53/2005).

Exp. 144/2005 de l'Ajuntament de la Pobla de Vallbona sobre determinats efectes pràctics dels membres no adscrits de la Corporació. (S/R: 98/2005).

Exp. 179/2005 de l'Ajuntament de Parcent relatiu a l'aprovació d'un Programa d'Actuació Integrada i determinades qüestions connexes en el marc de la Llei 6/1994, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística. (S/R: 124/2005).

Exp. 317/2005 sobre la possible celebració d'un conveni de col·laboració entre la EMSHI i l'Ajuntament de València relatiu a què la EMSHI pugua prestar el servei d'aigua en alta, producció i subministrament fins al punt de distribució municipal. (S/R: 271/2005).

Exp. 324/2005 de l'Ajuntament de Jalance sobre determinats efectes pràctics de l'aplicació dels articles 28 de la Llei 30/1992 i 76 de la Llei 7/1985, de Bases de Règim Local. (S/R: 281/2005).

Exp. 337/2005 de l'Ajuntament de Jalance sobre la legalitat de l'acord plenari de 27 de maig de 2005 relatiu a la no inclusió de cinc mocions presentades pel Grup Municipal Socialista d'este Ajuntament. (S/R: 318/2005)

Exp. 338/2005 de l'Ajuntament de Jalance sobre la legalitat de l'acord plenari de 27 de maig de 2005 relatiu a la inclusió d'una moció presentada per l'Alcaldia d'este Ajuntament. (S/R: 319/2005).

Exp. 441/2005 de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència sobre el règim d'indemnitzacions als membres del Consell Social per assistència a les sessions d'este i altres òrgans de la Universitat de València.

VII. Percentatge dels dictàmens per matèries

Avantprojectes de Lleis	2,58%
Projectes de Decrets-Legislatius	0,16%
Projectes de Reglaments	8,37%
Recursos d'Inconstitucionalitat	0,16%
Convenis de cooperació amb altres CC AA	0%
Indemnització de danys y perjuís	73,11%
Revisió d'ofici d'actes administratius	3,54%

Contractes administratius	3,22%
Declaració caducitat concessió administrativa	0%
Modificació del planejament urbanístic	6,92%
Recursos extraordinaris de revisió	0,48%
Qualsevol altra matèria, respecte a la qual les lleis estableixen l'obligació de demanar el dictamen	0,16%
Consultes facultatives	1,29%

VIII. Dictàmens emesos amb caràcter d'urgència 25

IX. Assumptes deixats sobre la Taula (article 60 Reglament) 4

X. Assumptes descartats pel Ple o la Comissió Permanent (article 58 Reglament) 27

XI. Assumptes retirats de l'ordre del dia de la sessió 7

XII. Vots particulars emesos 33

- Dictamen 6/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 27/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 30/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 31/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 66/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 79/2005, aprovat per unanimitat amb vot particular concurrent amb el dictamen del conseller l'I l m. Sr. Vicente Cuñat (a qui s'adherix el conseller l'I l m. Sr. Alberto Jarabo).

- Dictamen 80/2005, aprovat per unanimitat amb vot particular concurrent amb el dictamen del conseller l'Ill. Sr. Vicente Cuñat (a qui s'adherix el conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo).
- Dictamen 81/2005, aprovat per unanimitat amb vot particular concurrent amb el dictamen del conseller l'Ill. Sr. Vicente Cuñat (a qui s'adherix el conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo).
- Dictamen 199/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 266/2005, aprovat per majoria amb vot particular concurrent amb el dictamen del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 286/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 321/2005, aprovat per majoria amb vot particular del president l'Hble. Sr. Vicente Garrido.
- Dictamen 328/2005, aprovat per majoria amb vot particular del president l'Hble. Sr. Vicente Garrido.
- Dictamen 355/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 376/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Vicente Cuñat.
- Dictamen 435/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 445/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 446/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 449/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 468/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 479/2005, aprovat per unanimitat amb vot particular concurrent amb el dictamen del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 491/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.

- Dictamen 494/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo (a què s'adherix el conseller Vicente Cuñat).
- Dictamen 515/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 519/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 557/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 559/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 560/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.
- Dictamen 567/2005, aprovat per majoria amb vot particular del conseller l'Ill. Sr. Alberto Jarabo.

XIII. Sentit de les resolucions recaigudas en assumptes dictaminats⁴

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Conforme al Consell	248	620	353	463	507	522	564	469	487
Oït el Consell	42	75	41	41	24	39	62	54	53

Les dades referides al 2005 només inclouen les comunicacions rebudes fins el 15 de maig del 2006, i queda rebre a esta data 81 resolucions d'assumptes dictaminats en 2005.

En el quadre següent es reflectixen les matèries en què s'ha produït discrepància entre el criteri del Consell Jurídic Consultiu i el de l'autoritat consultant, referit solament a les resolucions rebudes en el 2005 :

---

⁴ De conformitat amb el que disposa l'article 7 del Reglament, l'autoritat consultant comunicarà al Consell Jurídic Consultiu, en el termini de quinze dies següents a la seua adopció, les resolucions o disposicions generals aprovades després de la consulta. Fins el 31.12.2005 s'havien comunicat un total de 4.527.

MATÈRIA	ASSUMPTE	DICTAMEN
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per l'I.Im. pels danys sofrits en el seu vehicle.</i>	<i>003/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per V.G.M. com a conseqüència de l'assistència sanitària prestada.</i>	<i>005/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per I. P. R. per ruptura d'ulleres.</i>	<i>020/2005</i>
<i>Projectes de Reglament o disposicions de caràcter general</i>	<i>Projecte de Decret pel qual es regula el procediment per a l'adaptació o canvi de lloc de treball per motius de salut o especial sensibilitat del personal funcionari als riscos laborals.</i>	<i>023/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per F.J.G.Z. per sostracció d'un patinet.</i>	<i>056/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per F.F.A.</i>	<i>058/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per J.O.E. per les lesions sofrides al entropessar en una vorera en obres.</i>	<i>075/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per A.H.L. per suposat contagi d'hepatitis C.</i>	<i>087/2005</i>
<i>Avantprojecte de Llei</i>	<i>Avantprojecte de Llei d'Assistència Jurídica a la Generalitat.</i>	<i>089/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per R.T.D. com a conseqüència de l'assistència sanitària prestada.</i>	<i>101/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per M.N.G.M. en rebre una pilotada, produint-li esquinç cervical.</i>	<i>108/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per A.F.O. pels perjudis causats amb ocasió de l'atenció mèdica rebuda.</i>	<i>114/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per M.A.M. per la caiguda sofrida en una via pública.</i>	<i>131/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per M. G.T.G. com a conseqüència de l'atenció mèdica rebuda</i>	<i>133/2005</i>

MATÈRIA	ASSUMPTE	DICTAMEN
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per A.M.E. per suposat contagi d'hepatitis C.</i>	<i>143/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per G.P.T. pels gastos haguts com a conseqüència d'un recurs davant el Tribunal Econòmic Administratiu Regional de València.</i>	<i>227/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per J.B.P. pels danys causats per extracció de sang.</i>	<i>241/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per R.S.S. per ruptura d'incisives.</i>	<i>250/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per T.A.M. com a conseqüència del funcionament dels servicis públics.</i>	<i>320/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per A.C.T. com a conseqüència de l'assistència sanitària prestada.</i>	<i>332/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per C.A.P. per ruptura d'avantbraç.</i>	<i>328/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulat per M.J.M.C. com a conseqüència de l'assistència sanitària prestada.</i>	<i>417/2005</i>
<i>Responsabilitat patrimonial</i>	<i>Formulada per B.B.C. per lesions sofrides per mal funcionament d'una porta d'un edifici PROP.</i>	<i>462/2005</i>

XIV. Projectes normatius dictaminats

En este apartat s'indiquen els avantprojectes de Llei i els Projectes de Reglaments o disposicions de caràcter general que han sigut dictaminats durant l'any 2005:

a) Avantprojectes de Llei (artículo 10.2, Llei 10/1994)

- Avantprojecte de Llei de Creació del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei de Creació del Col·legi Oficial d'Enginyers Químics de la Comunitat Valenciana.

- Avantprojecte de Llei de Creació del Col·legi Professional d'Higienistes Dentals de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei d'Assistència Jurídica a la Generalitat.
- Avantprojecte de Llei Urbanística Valenciana.
- Avantprojecte de Llei de Creació del Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei de Creació del Col·legi Oficial de Tècnics Superiors en Prevenció de Riscos Professionals de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei del Sector Audiovisual de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei pel qual s'establix l'aplicació al Municipi de Castelló de la Plana el règim d'Organització dels Municipis de Gran Població.
- Avantprojecte de Llei pel qual es modifica la Llei 8/1987, d'Horaris Comercials de la Comunitat Valenciana.
- Avantprojecte de Llei General de Qualitat Ambiental.
- Avantprojecte de Llei pel qual es modifica la Llei 13/1997, de 23 de desembre, per la qual es regula el tram autonòmic de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i altres tributs cedits, en relació amb l'establiment dels tipus de gravamen autonòmic de l'Impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs.
- Avantprojecte de Llei de Creació del Consell Valencià de l'Esport.
- Avantprojecte de Llei pel qual es crea el Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de la Comunitat Valenciana. (Modificació de l'Avantprojecte de Llei, per incorporació d'una nova disposició transitòria, amb el número 1, de les mateixes).
- Avantprojecte de Llei de Creació de l'Agència Valenciana d'Avaluació i Prospectiva (AVAP).
- Avantprojecte de Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.

b) Projectes de Decrets Legislatius (article 10.3, Llei 10/1994)

- *Projecte de Decret Legislatiu pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Taxes de la Generalitat.*

c) Projectes de disposicions de caràcter general (article 10.4, Llei 10/1994)

- *Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 153/1991, de 29 d'agost, regulador del sistema d'homogeneïtzació i homologació de la Uniformitat de la Policia Local de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual s'aproven els Estatuts reguladors de l'Agència Valenciana de Salut.*
- *Projecte de Decret pel qual es declara paisatge protegit la desembocadura del Millars.*
- *Projecte de Decret pel qual s'aprova el sistema d'acreditació d'entitats de control i laboratoris de control de qualitat de l'edificació.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula el mode d'acreditar la representació en la realització de tràmits davant de la Generalitat per via telemàtica.*
- *Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament del Cos Superior d'Interventors i Auditors de la Generalitat.*
- *Projecte de Decret pel qual es regulen les Cooperatives de Crèdit de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret d'ordenació Ambiental d'Explotacions Mineres en espais Forestals de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte d'Orde pel qual es modifica parcialment l'Orde de 27 de maig del 2004, per la qual es regula el procediment per a la cobertura temporal de places del personal a qui li resulta d'aplicació el Decret 71/1989, de 15 de maig, sobre regulació dels Òrgans de gestió de personal de la Conselleria de Sanitat i Òrgans dependents. (Modifica un apartat de l'article 10 i afig una disposició transitòria).*
- *Projecte de Decret pel qual s'amplia la reserva del Cap de Sant Antoni.*
- *Projecte de Decret pel qual s'establixen noves mesures de foment per a l'accés concertat, rehabilitació i arrendament de vivendes en el marc d'actuació del Pla d'Accés a la Vivenda de la Comunitat Valenciana 2004-2007.*
- *Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 99/2004, d'11 de juny, pel qual es regula la creació i acreditació dels comitès de Bioètica Assistencial.*

- *Projecte de Decret pel qual es modifica la disposició transitòria sexta del Reglament de Selecció, Provisió de Llocs de Treball i Carrera Administrativa del personal comprés en l'àmbit d'aplicació de la Llei de Funció Pública Valenciana, aprovat pel Decret 337/1999, de 9 de març, del Govern Valencià.*
- *Projecte d'Orde pel qual s'establixen els criteris d'aplicació del Reial Decret 175/2001, de 23 de febrer, a la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual es declara parc Natural Las Hoces del Cabriel.*
- *Projecte d'Orde pel qual es modifica parcialment l'Orde de 27 de maig del 2004, per la qual es regula el procediment per a la cobertura temporal de places del personal a qui li resulta d'aplicació el Decret 71/1989, de 15 de maig, sobre regulació dels òrgans de gestió de personal de la Conselleria de Sanitat i òrgans dependents. (Modifica article 5.3).*
- *Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 153/1991, de 29 d'agost, regulador del sistema d'homogeneïtzació i homologació de la Uniformitat de la Policia Local de la Comunitat Valenciana. (Inclou modificacions derivades de les observacions essencials efectuades al text anterior).*
- *Projecte de Decret pel qual s'establixen els currículums dels cicles formatius de Grau Superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Estilisme d'Indumentària i en Modalisme d'Indumentària, pertanyent a la Família Professional d'Arts Aplicades a la Indumentària en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament de Salons Recreatius i Salons de Joc.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula el procediment administratiu aplicable a determinades instal·lacions d'energia solar fotovoltaica.*
- *Projecte de Decret pel qual s'establix un Pla de Vigilància Fitosanitària per als cítrics de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual es declara el parc Natural de la Serra Gelada i el seu entorn litoral.*
- *Projecte d'Orde per la qual es modifica l'apartat a) de l'article 10 de l'Orde de 27 de maig del 2004, per la qual es regula el procediment per a la cobertura temporal de places del personal a qui li resulta d'aplicació el Decret 71/1989, de 15 de maig, sobre regulació dels*

òrgans de gestió de personal de la Conselleria de Sanitat i òrgans dependents.

- Projecte de Decret pel qual es regula la Junta Qualificadora de Documents Administratius i el procediment de valoració, conservació i eliminació del patrimoni documental dels arxius públics.

- Projecte de Decret pel qual es crea el Centre de Tecnologies Netes.

- Projecte de Decret regulador del turisme rural en l'interior de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual es modifica el Reglament regulador dels campaments de turisme de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament de Mutualitats de Previsió Social de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament de Funcionament de la Junta d'Expurgació de documents judicials i es crea el Fons Històric Judicial de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret sobre esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament de Desplegament de la Llei 1/2004, de 24 de maig, d'Ajuda a les Mates del Terrorisme.

- Projecte de Decret pel qual es modifica el Reglament regulador de la Professió de Guia Turístic de la Comunitat Valenciana.

- Projecte d'Orde sobre selecció, proposta i nomenament funcionaris interins per a cobrir llocs del cos de Metges Forenses, de Gestió Processal i Administrativa, Tramitació Processal i Administrativa i Auxili Judicial de l'Administració de Justícia a la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament de l'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals.

- Projecte de Decret pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar en els centres de la Comunitat Valenciana.

- Projecte de Decret pel qual s'establixen les condicions de les tanques a l'efecte de la seua compatibilitat amb la lliure circulació de la fauna silvestre i es regulen els tancaments cinegètics, així com la pràctica de la caça en tot tipus de terrenys encerclats.

- Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 153/1993, de 17 d'agost, regulador dels establiments hotelers de la Comunitat Valenciana.

- *Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 207/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'establixen els requisits mínims dels centres docents de formació de persones adultes que impartisquen ensenyances bàsiques.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula la composició i funcionament del Consell Valencià de la Caça.*
- *Projecte de Reglament de composició i funcionament de la Jove Orquestra de la Generalitat.*
- *Projecte d'Orde sobre regulació de borses d'ocupació temporal per a proveir provisionalment llocs de treball de l'administració del Govern Valencià.*
- *Projecte de Decret de declaració del paisatge protegit de l'Ombria del Benicadell.*
- *Projecte de Decret pel qual s'establixen els procediments d'autorització d'instal·lacions de producció, transport i distribució d'energia elèctrica.*
- *Projecte de Decret pel qual s'aprova la reglamentació tècnica sanitària que han de complir els centres, balnearis i centres d'hidroteràpia.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula el procediment per a l'adaptació o canvi de lloc de treball per motius de salut o especial sensibilitat del personal funcionari als riscos laborals.*
- *Projecte d'Orde per la qual es regulen els procediments d'autorització sanitària de centres i servicis sanitaris en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual s'impulsa el Pla d'Accés a la Vivenda de la Comunitat Valenciana 2004-2007 i es modifiquen diversos aspectes del Decret 92/2002, de 30 de maig, creant noves actuacions protegides per a fomentar l'arrendament i la rehabilitació de vivendes.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula l'extracció de l'eriçó de mar.*
- *Projecte de Decret pel qual es crea el Registre d'Establiments Agroalimentaris de la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual es dicten normes per a la creació de biblioteques públiques municipals i biblioteques centrals de xarxes urbanes a la Comunitat Valenciana.*
- *Projecte de Decret pel qual es regula el passaport per a gossos, gats i Furons a la Comunitat Valenciana.*

- *Projecte de Decret pel qual s'establix el procediment, en matèria d'intervenció de preus, per a la implantació o modificació de preus i tarifes subjectes al règim d'autorització i comunicació, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.*

B

ESTADÍSTICA D'ASSUMPTEs SOTMESOS A CONSULTA (1 DE GENER DE 2005 A 31 DE DESEMBRE DE 2005)

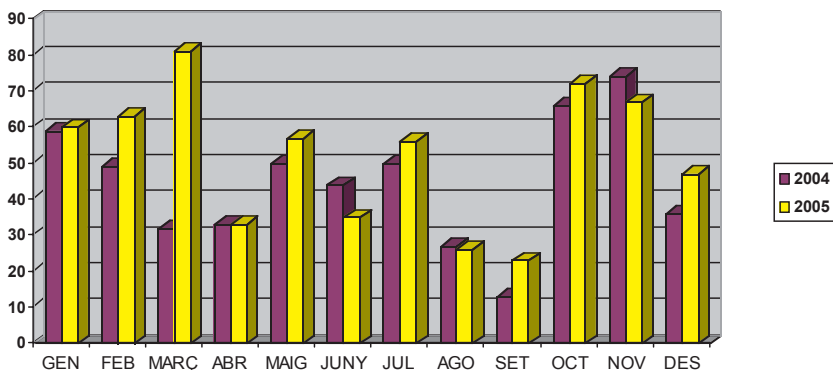
I. PETICIONS DE DICTAMEN

(620)

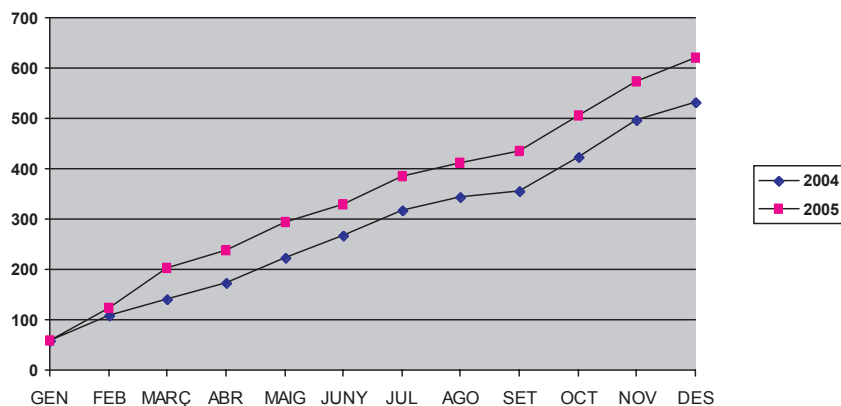
a) Sol·licituds

Durant l'any 2005 s'han sol·licitat al Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana un total de 620 dictàmens, davant dels 533 dictàmens demandats en l'any 2004.

Nombre de sol·licituds registrades en el Consell Jurídic Consultiu per mesos

Nombre global de sol·licituds registrades en el Consell Jurídic Consultiu

II. Dictàmens sol·licitats urgents 26

III. Assumptes retornats 1

Per defecte de forma en la petició	0
A petició de l'autoritat consultant	0
Per trobar-se l'expedient en fase de tramitació	0
Per ser improcedent dictaminar	1

IV. Assumptes en què s'han demanat antecedents, amb suspensió de termini per a emetre dictamen i devolució de l'expedient 20

D'este nombre, en 13 casos es va complir la petició d'antecedents durant l'exercici, i queden per tant 7 peticions sense fer-ho.

V. Advertències a la Generalitat per omissió de petició de dictamen preceptiu (article 8 Reglament) 1

- Resolució de 3 d'agost de 2005, de la Conselleria de Territori i Vivenda, per la qual es determina l'abast d'algunes prohibicions establides en l'article 13 del Reial Decret Llei 11/2005, de 22 de juliol.

C

QUANTIA RECLAMADA EN ELS EXPEDIENTS DE RESPONSABILITAT PATRIMONIAL QUE HAN SIGUT DICTAMINATS DURANT L'EXERCICI 2005

La quantitat mínima reclamada ha sigut de 7,50 euros (Dictamen 596/2005, Exp. 515/2005) i la màxima de 7.620.008,54 euros (Dictamen 238/2005, Exp. 178/2005).

IV

FUNCIONAMENT DEL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU

A

INTRODUCCIÓ

---

a) Modificació de la Llei i el Reglament del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

El 27 de juliol del 2005 va ser aprovada per les Corts la Llei 5/2005, de reforma de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, que va ser promulgada el 4 d'agost i publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat* de 9 d'agost següent. La importància de la mencionada reforma radica tant en la modificació del sistema d'elecció dels consellers –ja que el seu nomenament passa a correspondre per parts iguals a les Corts i al Consell- com per l'ampliació del seu número, al passar a sis consellers, tots ells juristes, un dels quals és designat president del Consell Jurídic Consultiu pel president de la Generalitat.

Una altra de les modificacions més destacades de la Llei és que permet a les corporacions locals, a les universitats i a les altres corporacions i entitats de Dret Públic, la petició directa del dictamen quan es tracte d'assumptes en què la consulta siga preceptiva.

D'un altre costat, mitjançant el Decret 161/2005, de 4 de novembre, del Consell de la Generalitat, es va reformar el Reglament del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, d'acord amb la proposta aprovada pel Ple de la Institució, en data 27 d'octubre del 2005.

Una de les variacions més importants de la nova regulació reglamentària es troba que, a diferència de l'anterior Reglament del Consell Jurídic en què es preveia l'actuació en Ple o en Comissió Permanent, atri-

buint certes funcions a cada un dels dits òrgans, amb la modificació operada es disposa que el Consell Jurídic actua en Ple i es preveu, únicament amb caràcter potestatiu, que este òrgan col·legiat pugua crear una Comissió Permanent.

Finalment, s'introduïxen determinades previsions amb vista a l'estructura administrativa i a la selecció del personal de la Institució.

b) Nomenament i presa de possessió dels nous consellers electius i del President del Consell Jurídic Consultiu

Entre les novetats més significatives introduïdes en la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat, de Creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, per la Llei 5/2005, de 4 d'agost, es troba la relativa a la variació en la composició i mode de designació dels membres electius de la Institució.

En concret, en la nova redacció donada als articles 3 i 4 de la Llei 10/1994 es preveu que dels sis membres electius que componen el Consell Jurídic, tres seran designats pel Decret del Consell de la Generalitat i els tres altres per les Corts, per mitjà d'un acord adoptat per majoria de 3/5 dels seus membres. També s'indica que el president del Consell Jurídic Consultiu serà triat i nomenat pel president de la Generalitat, d'entre els membres electius del Consell Jurídic Consultiu, després de cada renovació dels sis consellers electius.

El Ple de les Corts, en la sessió del dia 26 d'octubre del 2005, va triar membres del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana el Sr. José Díez Cuquerella, el Sr. Vicente Cuñat Edo i la Sra. Ana Castellano Vilar, que van ser nomenats per la Resolució 197/VI, Resolució que va ser publicada en el Butlletí Oficial de les Corts núm. 145, de 8 de novembre del 2005.

Pel Decret 150/2005, de 28 d'octubre, del Consell de la Generalitat, es van nomenar consellers electius el Sr. Vicente Garrido Mayol, el Sr. Miguel Mira Ribera i el Sr. Alberto Jarabo Calatayud.

Així mateix, d'entre els membres electius, pel Decret 10/2005, de 28 d'octubre, del president de la Generalitat, es va nomenar president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana el Sr. Vicente Garrido Mayol.

El dia 24 de novembre del 2005, en acte solemne celebrat en el Palau de la Generalitat, i davant del seu president el Molt Honorable Sr. Francisco Camps Ortiz, va jurar el seu càrrec com a president del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana l'Honorable Sr. Vicente Garrido Mayol. En el mateix acte van jurar o van prometre el seu càrrec com a consellers els Il·lms. Sr. Miguel Mira Ribera, Sr. Vicente Cuñat Edo, Sr. José Díez Cuquerella, Sr. Alberto Jarabo Calatayud i Sra. Ana Castellano Vilar.

En el dit acte, el ja president del Consell Jurídic Consultiu va dictar el discurs següent:

*«Molt Hble. President de la Generalitat
Molt Excel·lent President de Les Corts
Excma. Sra. Alcaldessa de València
Hbles. Vicepresident i consellers del Govern Valencià
Excma. President i Fiscal Cap del Tribunal Superior de Justícia
Síndic Major de Comptes
Presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
President de Comité Econòmic Social.
Consellers, Secretari General i Lletrats
Senyores i Senyors*

Hui comença el tercer mandat del Consell Jurídic Consultiu, una de les institucions més joves de la Generalitat però crec que amb un acreditat prestigi fruit d'un treball seriós i rigorós desenvolupat amb summa prudència i discreció des que es va constituir fa poc més de 9 anys, durant els quals s'han emés quasi 5.000 dictàmens. Sens dubte això ha sigut a causa del gran capital humà amb què sempre hem comptat, especialment, a l'entrega i dedicació dels consellers que l'integren.

Per això vull agrair a les Corts Valencianes i al Consell que hagen disposat la renovació de Miguel Mira Ribera i de Vicente Cuñat Edo, el treball dels quals des de la constitució del Consell Jurídic els avala per a continuar exercint els seus càrrecs, i de José Díez Cuquerella i d'Alberto Jarabo Calatayud, incorporats fa poc més de dos anys i perfectament integrats en un equip de primeríssima qualitat que ara es veu ampliat amb l'arribada d'Ana Castellano Vilar, una dona de llarga trajectòria en l'exercici de l'Advocacia i l'experiència de la qual estem segurs que enriquirà la funció que tenim encomanada. Ens satisfà la incorporació d'esta nova conse-

llera, que sap que és molt ben rebuda, i que compta amb el suport i consideració de tots els que integrem esta gran família.

Com ja va advertir Hobbes, la capacitat d'aconsellar procedix de l'experiència i del prolongat estudi. Ambdós qualitats com a personalíssimes, no es presumixen. Ningú es presumix que puga ser bon conseller, sinó en aquells negocis en què, no sols està molt versat sinó sobre els quals ha meditat i consultat llargament.

Jo els puc assegurar de l'encert de les Corts i del Govern en l'elecció dels meus companys, dels que no cal presumir, sinó constatar, la seua capacitat provada per a aconsellar, res més i res menys, que el Govern Valencià, les corporacions locals, les universitats públiques i altres entitats i corporacions de dret públic.

Per la meua part, vull, president, expressar-te la meua gratitud per haver-me renovat la teua confiança una vegada més, encomanant-me la direcció d'este Cos Consultiu en què no pretenc ser més que un "primus inter pares". Espere saber correspondre't vetlant perquè el Consell actue, en tot moment, amb la independència i objectivitat que ens és exigida, per a millor servici al poble valencià com acabem de jurar o prometre.

Hui comença el seu camí un nou Consell, en la formació del qual han participat, per primera vegada, les Corts valencianes -màxima representació del poble valencià- com a conseqüència de la reforma de la nostra Llei, emmarcada en el pacte aconseguit per a la reforma de l'Estatut d'Autonomia, en el text del qual figura el Consell Jurídic Consultiu com a Institució de la Generalitat. Este fet, que reforça el nostre autogovern, ens dota d'una garantia i rellevància que ens permet afrontar el futur amb més seguretat i major responsabilitat, amb la legitimitat que atorgarà el nou Estatut al suprem òrgan consultiu de la Comunitat.

La funció consultiva té una gran tradició a Espanya. Si estudiem el nostre constitucionalisme històric, observem com totes les constitucions, des de la de 1812, han contemplat l'existència del Consell d'Estat com a òrgan suprem de consulta en assumptes de govern i administració. Però inclús abans, en l'època foral, va existir en el nostre àmbit el Consell Reial de la Corona d'Aragó, creat en 1494 per Ferran El Catòlic, que presidit per un Vicecanceller s'integrava per sis Regents, d'Aragó, Catalunya i València amb la missió d'as-

essorar el Monarca, que ostentava el poder executiu, perquè la seua actuació resultara adequada al Dret.

També si acudim al dret comparat constatem la rellevància de la funció consultiva. França i Itàlia, -on, per cert, s'observa un interès enorme per implantar Consells Consultius regionals-, són dos exemples de llarga tradició en el seu exercici. Però també Bèlgica, Holanda, Grècia o Portugal, compten amb els seus respectius Consells d'Estat.

I en les recents Jornades que a Canàries hem celebrat tots els Consells Consultius autonòmics s'ha posat de manifest la vitalitat i utilitat d'estos òrgans en l'assessorament als governs de les comunitats autònomes.

El propi de la funció consultiva és aconsellar en assumptes d'especial rellevància amb la pretensió que les decisions de qui ha de consultar siguen encertades i ajustades a dret. El tret típic de la funció consultiva és l'ajeneïtat respecte a la presa de decisions: un òrgan és el que resol, el que decideix, i un altre òrgan diferent és el que aconsella, amb caràcter previ, amb la independència de criteri que deriva de no estar sotmés a relació jeràrquica respecte del decisor.

Per això és cert, com va advertir García-Trevijano, que la credibilitat i importància de tot òrgan consultiu és directament proporcional a la seua independència i autonomia. Quan esta falta, l'òrgan consultiu es desnaturalitza i es dirigeix a justificar les actuacions de l'Administració activa.

Ja els juristes romans van distingir els efectes característics del Consell i els propis del mandat. El Digesto diu amb claredat que "nemo ex consilio obligatur", màxima també arrellegada en les nostres Partides, que no vol dir una altra cosa que si hi ha quelcom que caracteritza el consell és, precisament, que no obliga. És propi de la funció de "autoretas", basada en la ciència i l'estudi, sent la funció de "potestas" la característica de tot govern.

I açò és el que fem des del Consell Jurídic Consultiu. En l'exercici de la nostra comesa, fonamentalment per mitjà de dictàmens no vinculants, creiem haver contribuït, no obstant això, a garantir la qualitat tècnica de les disposicions normatives i la conformitat jurídica de les actuacions de l'Administració Pública.

Exercint una funció de control previ de constitucionalitat i d'estatutòria dels Projectes de Llei, i de legalitat dels Reglaments. I actuant com a garantia de l'interés general i de la legalitat objectiva i a conseqüència d'això, dels drets i interessos legítims dels ciutadans en distints procediments administratius, relatius a diverses matèries com la responsabilitat patrimonial, la contractació pública, o les alteracions urbanístiques que afecten zones verdes, entre altres.

No s'ha d'oblidar que el nostre dictamen es configura com un tràmit essencial, imprescindible, insubstanable i últim. La seua omisió vicia de nul·litat radical la norma o l'acte de què es tracte.

El nostre Saló de Plens està presidit per dos joies, no sols materials, sinó jurídiques i simbòliques: la Constitució espanyola de 1978 i l'Estatut d'Autonomia de 1982. I el nostre lema, "secundum patriae supremes leges", ens obliga a actuar d'acord amb les supremes lleis de la pàtria.

Per això vull destacar la lleialtat amb què afrontem este nou mandat al capdavant del Consell Jurídic Consultiu.

Lleialtat a la Constitució, als seus preceptes i als seus principis, com a norma Suprema del nostre ordenament jurídic, que ha conformat un Estat de Dret en què tan importants són les decisions polítiques com la seua plasmació jurídica. Una Constitució que, per tant, hem de cuidar i conservar.

Lleialtat a l'Estatut d'Autonomia, la nostra norma institucional bàsica, i al seu significat, que ens obliga a una interpretació de l'ordenament jurídic que afavorisca el màxim el nostre àmbit d'autonomia. Un Estatut en fase de renovació, per a modernitzar el nostre autogovern, però en el marc de la Constitució.

Lleialtat a les Institucions de Govern valencianes a què volem ser útils, i no incòmodes; a les quals desitgem prestar la nostra col·laboració i no pretenem controlar en la seua actuació. I de les quals esperem que no ens consideren com un mer tràmit sinó com un necessari aliat.

Lleialtat al nostre Consell Jurídic Consultiu, la qual cosa vol dir que hem de vetllar, en l'exercici de les nostres funcions, per acréixer el seu prestigi i reconeixement; el seu autoritas, en definitiva.

I lleialtat amb nosaltres mateixos, la qual cosa requerix que actuem amb honestedat i fortalesa, fugint de la complaença i l'adulació que com advertia, ja en el S. XVI el valencià Fadrique Furió Ceriol, pot ser el pitjor consell”.

c) Esmorzar oferit pel Consell Jurídic Consultiu als degans de les Institucions jurídiques de la Comunitat Valenciana

Dins del conjunt d'actuacions d'acostament del Consell Jurídic Consultiu al món jurídic de la Comunitat Valenciana, el dia 5 d'abril del 2005 es va celebrar en la seu d'este Consell un esmorzar amb destacats representants d'institucions jurídiques.

Van assistir el president del Consell Valencià de Col·legis d'Advocats, el Sr. Francisco Real i el Fiscal en Cap del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, el Sr. Ricardo Cabedo, així com els degans del Col·legi Notarial, el Sr. Joaquín Borrell; del Col·legi de Procuradors, el Sr. Francisco Cerrillo, i de la Facultat de Dret de València, el Sr. Carlos Alfonso. Durant el transcurs de l'esmorzar es va produir un animat intercanvi de parers sobre diversos aspectes professionals, especialment en els relatius a la funció consultiva i la seua relació amb els distints àmbits jurídics més representats.

d) Celebració d'un Ple a la ciutat de Castelló de la Plana

Amb motiu de l'elaboració del dictamen relatiu a l'Avantprojecte de Llei que estableix l'aplicació al municipi de Castelló de la Plana del règim d'organització dels municipis de gran població, el 16 de juny del 2005 es va celebrar una sessió plenària del Consell Jurídic Consultiu en la Seu de la Delegació Territorial del Govern Valencià de la dita ciutat, en l'Orde del dia de la qual es va incloure el debat i l'aprovació d'eixe dictamen.

Finalitzada la sessió, l'alcalde de Castelló de la Plana, el Sr. Alberto Fabra, va oferir al Consell una recepció en l'edifici consistorial de la ciutat, seguit d'un esmorzar, actes a què van assistir els portaveus dels grups municipals, el president del Comité Econòmic i Social i els degans del Col·legi d'Advocats de Castelló i de la Facultat de Dret de la Universitat Jaume I, entre altres personalitats.

Amb la celebració del ressenyat Ple són ja tres les ocasions en què el Consell Jurídic Consultiu s'ha reunit en distintes ciutats de la Comunitat Valenciana, conforme preconitza l'Estatut d'Autonomia per a les institucions de la Generalitat.

e) Jornades sobre Contractació Administrativa

El Consell Jurídic Consultiu, amb la finalitat de promoure l'intercanvi d'experiències i coneixements sobre aspectes jurídics d'interés per als distints estaments que apliquen el Dret (advocats, funcionaris, jutges, notaris...) i, especialment, en les matèries directament relacionades amb la intervenció dels consells consultius, va celebrar en la Seu de la Institució els dies 26, 27 i 28 de setembre del 2005 les Jornades sobre Contractació Pública.

En estes Jornades es va posar de manifest la voluntat del president del Consell Jurídic que la Institució que dirigix s'obrixa als poders públics i a la societat en general, servint com a instrument per a la difusió del Dret i, singularment, per a l'organització d'esdeveniments com ara seminaris, conferències o jornades dirigides als operadors jurídics, amb l'afany de procurar la reflexió i el debat tècnic sobre els problemes o qüestions jurídiques d'actualitat, i d'esta manera constituir-se en un referent per a la trobada de juristes.

En concret, en les Jornades sobre Contractació Pública es van presentar les ponències següents:

- El Sr. Pedro García Capdepon, Advocat Cap del Departament de Dret Administratiu de Garrigues Abogados, que va dissertar sobre "Els contractes de col·laboració publicoprivada".
- La Sra. Margarita Vento Torres, de la Junta Superior de Contractació Administrativa de la Generalitat, que va abordar el tema de "L'adopció de mesures provisionals en els procediments d'adjudicació de contractes públics. Especial referència a la Directiva 89/665/CEE del Consell, de 21 de desembre de 1989".
- L'Il·lm. Sr. Jesús Avezuela Cárcel, lletrat del Consell d'Estat, Advocat Cap del Departament de Dret Públic de Broseta Abogados, que va analitzar "Els principis generals de la contractació pública".

- L'Excm. Sr. José Luis de la Torre Nieto, advocat de l'Estat, conseller del Consell Consultiu de Galícia, l'exposició del qual va ser dedicada a "Els requisits per a ser adjudicatari i els criteris d'adjudicació dels contractes de l'Administració".

- La Il·lma. Sra. María del Bueyo Díez Jalón, advocada de l'Estat, consellera del Consell Consultiu de La Rioja, que va tractar de "La intervenció dels Consells Consultius en els procediments de modificació dels contractes".

- El Sr. Edilberto José Narbón Lainez, magistrat del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, la conferència del qual va versar sobre "La resolució del contracte per causa imputable al contractista".

Amb les indicades Jornades es va procurar conjugar la visió d'estos experts amb l'experiència pròpia del Consell Jurídic, i tractar d'oferir als assistents un enfocament integral sobre tals temes.

f) Revista Española de la Función Consultiva

Durant l'any 2005 es van publicar els números 2 i 3 de la *Revista Española de la Función Consultiva*, corresponents al segon semestre de l'any 2004 i al primer de l'any 2005.

En els referits números, juntament amb les seccions de dictàmens, jurisprudència, legislació, novetats bibliogràfiques i informació institucional es van inserir en la secció d'estudis alguns destacats treballs sobre aspectes relacionats amb la funció consultiva.

En el número 2 de la *Revista Española de la Función Consultiva* es van arreplegar les ponències de les VI Jornades de la Funció Consultiva que van ser celebrades a València, en l'històric Palau Boïl d'Arenós, i que van tindre com a objecte "La intervenció dels consells consultius en l'elaboració de projectes de llei i reglaments". Les ponències publicades van ser:

- "La legislació bàsica de l'Estat com a paràmetre de validesa de la normativa autonòmica", a càrrec del Sr. Enrique Álvarez Conde, Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Rey Juan Carlos.

- “Tècnica normativa i òrgans consultius. Prospectiva europea”, de la Sra. María Jesús Montoro Chiner, Catedràtica de Dret Administratiu de la Universitat de Barcelona, consellera de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya.
- “Sobre el procediment administratiu d’elaboració de les normes”, elaborada pel Sr. Juan Alfonso Santamaría Pastor, Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat Complutense.
- “La funció consultiva en l’Estat de les Autonomies”, del Sr. Francisco Rubio Llorente, president del Consell d’Estat.

També es van incorporar a este número els estudis següents:

- “*Qualis erit lex*” i “El descart de les lleis d’acompanyament un problema de coherència política o de constitucionalitat?”, elaborat pel Sr. José Luis Martín Moreno, Lletrat Major del Consell Consultiu d’Andalusia.
- “La responsabilitat patrimonial de l’Administració quan intervé la figura del contractista o el concessionari d’un servici públic. (Anàlisi de la recent jurisprudència entorn de la interpretació de l’article 97 del Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny)”, de la Sra. Francesca Mas Casanova, lletrada de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya.

El número 3 de la Revista va ser destinat monogràficament al tema de la contractació pública, arreplegant-se en aquella les ponències de les Jornades sobre Contractació Pública celebrades en la Seu de la Institució els dies 26, 27 i 28 de setembre del 2005, les quals s’han ressenyat en l’apartat anterior.

D’un altre costat, mitjançant un acord de la Comissió Permanent del Consell Jurídic de 20 de gener del 2005 es va aprovar la realització d’intercanvis de subscripció de publicacions periòdiques editades per altres organismes o institucions amb la *Revista Española de la Función Consultiva*, sempre que la publicació oferida fóra d’interés per al Consell Jurídic.

g) Presentació de l'obra *Comentaris a la Constitució Europea* al Palau de la Generalitat i al Senat

El 9 de febrer del 2005 va tindre lloc al Palau de la Generalitat l'acte de presentació de l'obra impulsada pel Consell Jurídic *Comentaris a la Constitució Europea*, el qual va ser presidit pel Molt Hble. Sr. Francisco Camps, president de la Generalitat i va comptar amb la presència d'una nombrosa representació institucional i del món jurídic.

D'altra banda, el 15 de febrer del 2005 també es va presentar a Madrid, al Palau del Senat, l'esmentada obra a càrrec del Professor Eduardo García d'Enterría, en un acte celebrat sota la presidència de l'Excm. Sr. Isidro Molas, vicepresident del Senat, i comptant amb l'assistència de l'Hble. Sra. Gema Amor, consellera de Cooperació i Desenvolupament, a més d'un ampli grup de senadors –entre els quals es trobava l'expresident de la Generalitat i conseller nat del Consell Jurídic, el Sr. Joan Lerma i Blasco-, membres d'òrgans consultius i altres personalitats de l'àmbit jurídic i universitari.

h) Reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana: compareixença del president a les Corts

El president del Consell Jurídic Consultiu va comparéixer el dia 12 de gener a les Corts davant la Ponència per a la reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Durant la sessió va contestar a les diverses qüestions que li van ser plantejades, expressant la seua opinió en relació amb els distints aspectes susceptibles de reforma, al mateix temps que va formular suggeriments i propostes amb este fi.

B

RELACIONS INSTITUCIONALS I PROTOCOL

Entre els actes més rellevants de l'activitat institucional d'este Consell, cal destacar els següents:

17.01.05

El president i els membres del Consell Jurídic Consultiu van assistir al Monestir de Sant Miquel dels Reis a l'entrega del XIV Premi de Convivència que anualment concedeix la Fundació Manuel Broseta.

20.01.05

Inauguració de l'exposició "*Joan de Joanes: restauració del Retaule Major de la Font de la Figuera*", que va tindre lloc al Museu de Belles Arts a què va assistir el conseller el Sr. Alberto Jarabo.

27 i 28.01.05

Jornades sobre "*10 Anys de la Declaració d'Associació Euromediterrània*", que van tindre lloc en el marc de la Càtedra d'Investigació i Debat *les Corts* sobre Parlamentarisme. Els consellers Sr. Vicente Cuñat i Sr. Alberto Jarabo van assistir a les Jornades mencionades.

09.02.05

El president va assistir a l'entrega dels Premis Justícia al Palau de la Generalitat.

22.02.05

El conseller de Justícia l'Hble. Sr. Miguel Peralta Viñes va visitar la seu del Consell Jurídic Consultiu on va ser complimentat pels membres del Consell. Durant la seua estada va firmar en el Llibre d'Honor de la Institució.

24.02.05

El president va moderar la taula redona dels portaveus dels grups parlamentaris del PP, PSOE i EU, al si de la Jornada "*Els jòvens i la reforma de l'Estatut d'Autonomia*", organitzada per la Generalitat.

01.03.05

Presentació dels llibres "*Temes de les Corts Valencianes*", en la Sala Vinatea del Palau de les Corts. Hi assistix el Sr. Vicente Cuñat en representació del Consell Jurídic.

13.04.05

Presentació del Pla Estratègic de l'Agència Valenciana de Captació d'Inversions "*Valencian Community Investments*", organitzat per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació. Hi va assistir el secretari general el Sr. Federico Fernández.

14.04.05

El president va assistir a Oviedo a la presa de possessió dels membres del Consell Consultiu del Principat d'Astúries.

20.04.05

Acte de presentació del llibre "*Corts Valencianes, reflex d'un poble*", celebrat al Saló l'Andana del Palau de Benicarló. Hi va assistir el conseller Sr. Alberto Jarabo.

25.04.05

Celebració del dia de les Corts, que va tindre lloc al Palau de Benicarló. A l'acte van assistir el president, els consellers i el secretari general.

28.04.05

El conseller Sr. Vicente Cuñat va assistir en representació del Consell a les reunions de la Subcomissió de Normativa de Fundacions celebrades els dies 10 de març i 28 d'abril

09.05.05

Visita dels membres del Consell Consultiu d'Astúries a la Seu del Consell.

11.05.05

En les Corts, Acte commemoratiu del XX Aniversari de la Sindicatura de Comptes de la Generalitat. Hi va assistir el president.

24 i 25.05.05

Jornades sobre Terrorisme i Drets Humans organitzades per la Fundació Professor Manuel Broseta celebrades en la Facultat de Dret de València, a les quals va assistir el conseller Sr. Miguel Mira.

25.05.05

A Castelló de la Plana, Sopar de l'Economia, organitzada per la Confederació Empresarial de Castelló, a la qual va assistir el president.

27.06.05

Acte acadèmic d'investidura com a Doctors "*Honoris Causa*" dels Excms. Srs. Joaquín Navarro Valls i Sr. Stanley B. Prusiner, celebrat al Saló d'Actes de l'Edifici del Seminari de Montcada. Hi va assistir el conseller Sr. Alberto Jarabo.

01.07.05

Sessió Plenària en les Corts amb motiu de l'aprovació de la reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Hi assistixen el president i els consellers Sr. Miguel Mira, Sr. Vicente Cuñat, Sr. José Díez i Sr. Alberto Jarabo.

04.07.05

A Madrid, sopar-col·loqui amb el president de la Generalitat, organitzat pel periòdic El mundo, a què va assistir el president.

22.07.05

Esmorzar homenatge en honor de l'Il·lm. Sr. José Díaz Delgado, amb motiu del seu nomenament com a magistrat del Tribunal Suprem. Hi van assistir el president i els consellers el Sr. Miguel Mira, el Sr. José Díez i el Sr. Alberto Jarabo.

25.07.05

Presentació del "*Model d'atenció social de la Comunitat Valenciana*", celebrat en l'Auditori "*Santiago Grisolia*" del Museu de les Ciències Príncep Felip de la Ciutat de les Arts i les Ciències de València. Hi va assistir el conseller Sr. Alberto Jarabo.

15.09.05

Inauguració de les noves instal·lacions del Registre Mercantil de València. Hi va assistir el president.

16.09.05

Obertura de l'any judicial a la Ciutat de la Justícia a què va assistir el president.

20.09.05

En el Congrés dels Diputats, el president va assistir a la sessió plenària de presa en consideració de la Proposició de Llei Orgànica de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

27.09.05

El president va assistir, en les Corts, al debat sobre l'estat de la Comunitat.

04.10.05

Obertura del curs Acadèmic de la Universitat Miguel Hernández d'Elx a la qual va assistir el president.

04.10.05

Presentació per l'Hble. Sr. Víctor Campos Guinot, vicepresident de la Generalitat, de l'Escola Jurídica d'Estiu que va tindre lloc a Dénia (Alacant). Hi van assistir el Sr. Miguel Mira, el Sr. José Díez i el Sr. Alberto Jarabo.

06.10.05

El president va intervindre com a ponent en l'esmorzar-col·loqui organitzat per la Universitat Internacional Menéndez Pelayo, sobre la reforma de l'Estatut Valencià.

08.10.05

Acte d'inauguració del Palau de les Arts, presidit per S. M. la Reina, al qual va assistir el president.

09.10.05

Acte institucional i recepció en el Palau de la Generalitat, amb motiu del 9 d'octubre, Dia de la Comunitat Valenciana a què van assistir tots els membres del Consell.

11.10.05

Actes en honor de la Mare de Déu del Pilar convocats pel Delegat del Govern a la Comunitat Valenciana i pel General Cap de la Sexta Zona de la Guàrdia Civil. Hi van assistir el president i el secretari general el Sr. Federico Fernández.

18.10.05

XXV Aniversari de la Borsa de València, acte a què va assistir el president i el conseller Sr. Vicente Cuñat.

24.10.05

El conseller Sr. Vicente Cuñat va assistir en representació del Consell a les reunions de la Comissió del Protectorat de Fundacions celebrades els dies 27 de gener, 5 d'abril, 10 de juny i 24 d'octubre.

25.10.05

Presentació del "*Llibre Blanc de l'Ús del Valencià-I. Enquesta sobre la situació social del valencià. 2004*", organitzada per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i que va tindre lloc en el Monestir de Sant Miquel dels Reis. Hi va assistir el Sr. Vicente Cuñat en representació del Consell.

25.10.05

Acte de presentació de "*internauta*" celebrat en el Complex Esportiu Cultural Petxina. Hi va assistir el conseller Sr. Alberto Jarabo

07.11.05

El Consell va rebre la visita protocol·lària de la Fallera Major de València 2006, Lucia Gil Raga i de la Fallera Major Infantil 2006, Nuria Llopis Borrego, acompanyades del Regidor-President de la Junta Central Fallera, Félix Cresp Hellín, i del secretari de la dita Junta.

17 i 18.11.05

Assistència dels membres del Consell a les VII Jornades de la Funció Consultiva "*Els consells consultius davant de les reformes estatutàries*", organitzades pel Consell Consultiu de Canàries i celebrades a Tenerife.

21.11.05

Nit de l'Economia Valenciana, organitzada per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de València, a la qual va assistir el president.

01.12.05

El conseller el Sr. Vicente Cuñat va assistir en representació del Consell a les reunions del Consell Superior de Fundacions celebrades els dies 31 de maig d'1 de desembre.

12 i 13.12.05

III Congrés d'Economia de la Comunitat Valenciana, organitzat per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació i celebrat en el Palau de Congressos de València. Hi va assistir el conseller Sr. Vicente Cuñat en representació del Consell.

23.11.05

Acte d'entrega dels Premis Jaume I, en la Llotja de València, presidit per S.A.R. la Infanta la Sra. Margarita. Hi van assistir el president, els consellers i el secretari general.

C

CONVENI MARC DE COOPERACIÓ ENTRE EL CONSELL JURÍDIC CONSULTIU DE LA COMUNITAT VALENCIANA, LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA I LA FUNDACIÓ UNIVERSITAT EMPRESA DE VALÈNCIA, PER A LA FORMACIÓ DE PRÀCTIQUES FORMATIVES PER PART DELS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS

Durant l'any 2005 han estat realitzant el seu *practicum* en el Consell Jurídic Consultiu els alumnes de la Facultat de Dret de València següents:

José Carlos Arnau García

David Collados Palau

José Marín Venancio

Enrique Belda Tortosa

Rubén Soler i Rodríguez

Mercedes Vallet Ribera

José Luis Sánchez Jover

El programa desenvolupat va consistir en el següent:

Col·laborar amb els lletrats del Consell, facilitant-los la busca de jurisprudència i legislació aplicable als assumptes sotmesos a consulta del Consell, la preparació dels quals tinguen encomanada estos.

Participar, juntament amb el Servei de Coordinació i Documentació, en tasques relacionades amb la biblioteca del Consell.

Maneig de bases de dades informàtiques de jurisprudència i legislació d'Aranzadi, BOE i Lex-Data, així com les bases de dades del propi Consell Jurídic.

V

PERSONAL I INFRAESTRUCTURA

A

PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

El 4 d'agost del 2005 el president del Consell Jurídic Consultiu va subscriure amb Unió de Mútues (mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social) un concert per a la prestació del servei de prevenció de riscos laborals que va tindre com a objecte, fonamentalment, les següents activitats preventives: Pla de Prevenció; avaluació de factors de risc; planificació de l'activitat preventiva, prioritats i controls d'eficàcia; informació de riscos i mesures adoptades; formació dels treballadors, investigació i anàlisi d'accidents, i vigilància de la salut.

En compliment de l'esmentat concert es va dur a terme per Unió de Mútues, durant el mes de setembre del 2005, el reconeixement mèdic del personal del Consell Jurídic. També s'han impartit diverses activitats formatives de prevenció i entregat informació als treballadors sobre prevenció de riscos laborals.

B

SISTEMA DE DETECCIÓ D'INCENDIS

En els mesos de novembre i desembre del 2005 es va procedir a la instal·lació en les dependències del Consell Jurídic Consultiu d'un sistema de Protecció Contra Incendis, ubicant una unitat central en la planta baixa (recepció) de l'edifici, complementada amb gran varietat de detectors convencionals o per radiofreqüència, polsadors manuals, etc.

C

BIBLIOTECA

Els fons bibliogràfics de la biblioteca del Consell Jurídic Consultiu han continuat creixent durant l'exercici 2005.

L'increment més important del fons s'ha produït amb l'adquisició de monografies. Dels 122 nous títols incorporats, el 62'3% correspon a obres de dret constitucional, administratiu i autonòmic. Cal destacar també l'actualització dels codis de legislació d'estes matèries. Amb estes adquisicions, el nombre total de registres de monografies ascendeix a 4.557 exemplars.

La subscripció a publicacions seriades en suport de paper que ja existien en l'exercici anterior (32 títols), s'ha completat amb la *Revista de Derecho Comunitario Europeo*. Els deu primers números d'este títol van ser donats en 2004 pel que fóra vicepresident d'esta institució, el Sr. Miguel Pastor López, decidint-se durant el present exercici completar la col·lecció des del número 10 fins al 22, que ha sigut l'últim editat en 2005.

Quant als recursos electrònics en disc, es manté la subscripció al *Boletín Oficial del Estado*, al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i a la base de dades Westlaw Aranzadi, si bé s'ha de destacar el predomini de la consulta en línia, també disponible.

Tots estos materials es troben degudament catalogats, per la qual cosa en l'actualitat el fons bibliogràfic està informatitzat al 100%.

La posada en marxa a mitjan any 2004 d'una base de dades informàtica per al préstec de llibres ha facilitat el càlcul i seguiment de les obres més demandades. En total durant l'any 2005 s'han prestat un total de 354 llibres. No obstant això, l'ús de la biblioteca ha de mesurar-se també amb altres indicadors, com són les consultes d'accés directe en els punts de lectura de la sala i el suport documental oferit pels seus empleats.

D'altra banda, des de la biblioteca i davall la supervisió directa del coordinador tècnic, s'ha refermat el treball en els dos nous números de la *Revista Española de la Función Consultiva*. La labor s'ha centrat en

l'elaboració de bibliografia i consulta documental, la normalització de textos i maquetació, així com el control de la posterior distribució. Relacionat amb este punt cal destacar com a novetat els contactes mantinguts amb diferents organismes i universitats a fi d'establir un intercanvi de publicacions.

D

INFORMÀTICA I BASES DE DADES

En el marc de la política d'actualització dels equips obsolets, així com de la renovació necessària del parc informàtic que procure una major eficiència en l'exercici de les funcions d'este Consell Jurídic, es van materialitzar les adquisicions següents durant l'any 2005: tres ordinadors, dos equips portàtils, quatre nous monitors de 17 polzades, una impressora làser i una targeta PCMCIA per a la connexió a Internet (UMTS) des d'un portàtil.

La necessitat de preservar la informació continguda en suport informàtic enfront de possibles riscos de pèrdua, sostracció o deteriorament (incendis o altres danys físics) ha portat el Consell Jurídic a la compra d'una caixa forta ignífuga en la qual es depositen mensualment les còpies de seguretat de les dades o fitxers emmagatzemats pel personal usuari.

D'un altre costat, es va procedir a la reparació de la placa base i de la memòria RAM del servidor secundari, que impedièn el seu funcionament normal. També es va procedir a la substitució del router de connexió a Internet pel fet que produïa errors en la transmissió i recepció de les dades.

En l'apartat de programari s'ha adquirit l'actualització del programa Quark Express en la seua versió 6.1 que facilita la importació de documents word i la creació de taules en els documents.

Amb vista a contribuir a la millora de les utilitats de la pàgina web d'este Consell Jurídic es va ampliar la informació continguda en aquella, introduint aspectes rellevants de la *Revista Española de la Función*

Consultiva i sobre el llibre *Comentaris a la Constitució Europea*. Així mateix s'afeg a l'esmentada pàgina una secció en què s'arregleguen els dictàmens de major interès de l'any en curs, una altra secció de notícies rellevants en què es plasmen esdeveniments d'actualitat en l'organització de la Institució (nova composició del Consell Jurídic, nomenament dels seus membres...) o respecte de les activitats desplegades per este (organització de jornades, conferències, seminaris, trobades, etc), i, també s'ha creat una altra secció destinada específicament als processos de selecció de personal que es duguen a terme (convocatòria d'oposicions, nomenament de nous lletrats...).

Continuant amb les tasques ordinàries de manteniment de la pàgina web, s'han arreglegat en esta tots els dictàmens emesos l'any 2004, s'ha reflectit la normativa reguladora de la Institució i la composició del Consell Jurídic i s'han publicat les estadístiques dels assumptes dictaminats l'any 2004.

Amb l'objecte de facilitar el maneig dels dictàmens seleccionats pel Consell Jurídic, permetent la ràpida identificació dels antecedents de fet sobre els quals recauen així com sobre el seu substrat jurídic, s'ha afegit a la base de dades interna (Knosys) el resum dels antecedents fàctics i el corresponent extracte de doctrina.

Mereix destacar també la important labor del personal encarregat d'informàtica i de biblioteca en este Consell Jurídic respecte a la maquetació i supervisió del procés d'edició dels números 2n i 3r de la *Revista Española de la Función Consultiva*, així com de la *Doctrina Legal del Consell Jurídic*.

E

GESTIÓ ECONÒMICA FINANCERA

El Ple del Consell Jurídic de 14 de juliol del 2004 va aprovar l'Avantprojecte de Pressupost per a l'any 2005, i el dia 21 del mateix mes el president va remetre l'esmentat avantprojecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació.

En la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a l'any 2005 el Pressupost del Consell Jurídic Consultiu per al dit període va quedar xifrat en 2.184.602,75 euros.

Durant l'exercici 2005 es van contractar amb una empresa informàtica especialitzada els servicis de manteniment de l'aplicació Kewan Prespostària 2005 i Kewan Nòmines 2005.

F

PERSONAL

---

a) Cos de lletrats del Consell Jurídic Consultiu

La Llei i el Reglament del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana van preveure la creació d'un Cos de Lletrats al servici de la Institució, en el qual pogueren ingressar les persones que estigueren en possessió del títol de Llicenciat en Dret i superaren la corresponent oposició, de conformitat amb les bases i el programa que aprovava el Ple per a cada convocatòria.

En compliment de la referida previsió, mitjançant una Resolució de la Presidència del Consell Jurídic de 10 de març del 2004, que va ser objecte de publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, va ser convocada la cobertura de les dos primeres places del referit Cos.

Concloues les proves selectives, mitjançant una Resolució de 30 d'agost del 2005 del president del Consell Jurídic es van nomenar com a funcionàries de carrera del grup A de titulació en l'esmentat Cos la Sra. Patricia Boix Mañó i la Sra. Bárbara Aranda Carles. Les esmentades persones van prendre possessió del seu lloc de treball el dia 1 d'octubre del 2005 ostentant des d'aquell moment, respectivament, el número 1 i 2 en l'escalafó del Cos.

El 18 de desembre del 2005 la lletrada la Sra. Bárbara Aranda Carles va cessar en el seu lloc de treball per incorporació al seu destí com a Advocada d'Estat, en haver sigut nomenada funcionària de carrera del

Cos d'Advocats de l'Estat per Resolució de 28 de novembre de l'esmentat any de la secretària general per a l'Administració Pública, i va quedar respecte del Consell Jurídic Consultiu en la situació d'excedència voluntària automàtica.

D'altra banda, per Resolució de la Presidència del Consell Jurídic de 31 d'agost del 2005 s'han convocat altres dos places del Cos de lletrats d'este Consell Jurídic, convocatòria que va ser publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* el dia 19 de setembre del 2005.

b) Personal d'administració i servicis del Consell Jurídic Consultiu

El Sr. Rafael Molina González, Cap de Servici d'Assumptes Generals, Gestió Econòmica i Personal va causar cessament en la Institució el 13 de juny del 2005 en declarar-se'l en situació de jubilació.

La Sra. Pilar García Torrecilla, Auxiliar de Gestió, va cessar en el seu lloc amb efecte des del dia 1 de desembre del 2005, per revocació de la seua comissió de servicis a petició pròpia, segons Resolució del director general d'Administració Autònoma de 24 de novembre de l'esmentat any.

La Sra. Anna Pau Cabo Santiso va cessar en el seu anterior destí com a auxiliar de Gestió passant a ocupar un lloc de secretària d'Alt Càrrec amb efecte des de l'1 de desembre del 2005, en virtut de la Resolució d'adscripció en comissió de servicis dictada pel director general d'Administració Autònoma en la mateixa data.

G

CONTRACTACIÓ

El 19 de gener del 2005 va ser contractat el subministrament del llibre *Comentaris a la Constitució Europea*, versió en valencià.

El dia 27 de l'indicat mes també es va contractar la impressió de la *Memòria del Consell Jurídic Consultiu* corresponent a l'any 2004.

Tramitat el procediment per a la contractació del subministrament de fabricació del llibre *Doctrina Legal del Consell Jurídic Consultiu* –any 2004, es va formalitzar el contracte el 25 de febrer de l’any 2005.

El 12 de maig del 2005 es va subscriure el contracte d’assegurança de transport de determinades obres d’art cedides per l’IVAM.

El 28 de novembre del 2005 es va prorrogar tàcitament per un altre any el contracte d’arrendament de les plantes de l’edifici del carrer Pascual i Genís núm. 9 de València, en les quals té la seua Seu el Consell.

El dia 26 de desembre del 2005 es va acordar la pròrroga del contracte del servei de vigilància i seguretat de la Seu del Consell Jurídic Consultiu per al primer semestre de l’any 2006.

També durant l’any 2005 es va contractar el servei d’impressió de la *Revista Española de la Función Consultiva* núm. 2 (juliol/desembre del 2004) i núm. 3 (gener/juny del 2005).

H

REGISTRES

---

a) Registre d’entrada i eixida

El Registre General de documents, totalment informatitzat, es va obrir al públic, durant tot l’any, de dilluns a dijous des de les nou hores fins a les catorze hores i de les dèset hores a les dènou, i el divendres des de les nou hores fins a les catorze.

El total d’assentaments d’entrada corresponents a l’any 2005 va ser de 1.511 documents, i els d’eixida, 1.115.

b) Registre d’expedients sotmesos a consulta

En l’exercici 2005 es van sotmetre a consulta 620 assumptes, dels quals han pogut ser dictaminats durant l’exercici 539 expedients.

c) Registre de resolucions i disposicions recaigudes en assumptes dictaminats pel Consell

En compliment de l'article 7 del Reglament del Consell -el qual disposa que l'autoritat consultant comunicarà al Consell Jurídic Consultiu, en el termini de 15 dies, la resolució recaiguda o la disposició aprovada- han tingut entrada en el Registre de resolucions i disposicions un total de 572, de les quals 1 correspon a assumptes sotmesos a consulta l'any 2000, 2 a assumptes sotmesos l'any 2001, 1 a assumptes sotmesos l'any 2002, 12 a assumptes sotmesos l'any 2003, 222 a assumptes sotmesos l'any 2004 i 334 de l'exercici contemplat.

D'estes 552 resolucions o disposicions comunicades, 529 han sigut de conformitat amb el dictamen emés, i 43 davall la fórmula de "oït el Consell Jurídic Consultiu". Percentualment, la proporció de conformitat, per tant, ha sigut del 92'48 %.

Segona part

**OBSERVACIONS I
SUGGERIMENTS**

I

INTRODUCCIÓ

Esta part de la Memòria va dedicada a la formulació de suggeriments i observacions dirigits a les administracions públiques amb l'objectiu d'exposar els criteris d'este Consell Jurídic en determinades qüestions estudiades al llarg de l'any o que han tingut rellevància en els dictàmens aprovats.

S'ha considerat convenient efectuar un estudi comparatiu sobre l'objecte dels òrgans consultius espanyols després que la Llei 5/2005, de reforma de la Llei de Creació d'este Consell Jurídic, estenguera la seua naturalesa consultiva directa a les corporacions locals, universitats públiques i altres entitats i corporacions de Dret Públic, facilitant la formulació de consultes.

També s'han abordat diverses qüestions sobre l'assegurament de la responsabilitat de l'Administració, procedint a analitzar la transcendència del desistiment del reclamant, la posició de les asseguradores en el procediment administratiu, el dret de repetició de l'Administració quan hi ha assegurament de la responsabilitat i l'exercici judicial de l'acció directa.

Una altra de les qüestions tractades ha sigut la reclamació d'honoraris professionals utilitzant l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració.

Finalment, s'ha inclòs un resum pràctic sobre l'esmena de sol·licituds formulades davant de l'Administració fora de termini i els límits a la seua esmena.

II

NATURALESA DELS ÒRGANS CONSULTIUS ESPANYOLS

L'article 107 de la Constitució Espanyola definix el Consell d'Estat com el “*suprem òrgan consultiu del Govern*”, i ho fa dins del títol IV dedicat al Govern de la nació. Per tant, des d'una perspectiva sistemàtica no oferix cap dubte el fet que la nostra Carta Magna va voler referir la funció consultiva del Consell d'Estat al Govern Central i no a altres òrgans de naturalesa governativa o d'una altra condició.

No obstant això, el Tribunal Constitucional té assentada⁵ la doctrina que el Consell d'Estat no és un òrgan exclusivament vinculat al Govern, sinó que té en realitat el caràcter d'òrgan de rellevància constitucional al servici del concepte d'Estat que la pròpia Constitució estableix. D'esta manera se supera la concepció limitada del Consell d'Estat com a òrgan que actua sempre a iniciativa del Govern, ja que esta postura no es correspon amb un ordenament jurídic –l'espanyol– en què la funció consultiva és una opció explícita del constituent a favor d'eixa peça –o peces, millor entés– del conjunt institucional que suposa la intervenció dels òrgans consultius amb caràcter previ a l'adopció de decisions administratives. Esta actuació és un “*plus*” de garantia davant de l'actuar de l'Administració, per la qual cosa ha de tindre projecció en totes les institucions de l'Estat en el seu conjunt, açò és, en l'Estat considerat com a totalitat.

És ben cert que els conceptes de “*Govern*” i “*Administració*” no són la mateixa cosa i estan perfectament diferenciats en el propi títol IV, però el fet que els òrgans consultius no formen part de l'administració activa, unit a la realitat de la seua autonomia orgànica i funcional, constitueix una garantia de la seua objectivitat i independència i els habilita per al compliment de les funcions que les lleis puguen disposar amb vista a la seua actuació.

I és que la intervenció preceptiva d'un Alt Òrgan Consultiu suposa una important garantia de l'interés general i de la legalitat objectiva

---

⁵ Sentència del Tribunal Constitucional 56/1990 (RTC 1990/56).

i, com a conseqüència d'això, de la salvaguarda dels drets i interessos legítims dels que són part en els procediments que tramita l'Administració. Com va assenyalar Sandulli⁶, els òrgans consultius exercixen una “*funció pública neutral*”, ja que representen l'interès de la legalitat per damunt de qualsevol condicionant polític, econòmic o social que pugui mediatitzar l'actuació administrativa. Esta funció de garantia per als ciutadans justifica que els òrgans consultius realitzen funcions de reforç i suport a l'Administració Pública, evitant en la mesura que es pugui la judicialització de les relacions entre particulars i Administració.

A més, en estar transcendits els dictàmens que emeten els òrgans consultius d'una *auctoritas* indubtable imposen respecte a l'Administració o suposen -de vegades- censures, establiment de directrius i formulació de criteris que no han de ser ignorats pels gestors públics, encara que estos pronunciaments no siguin vinculants o fins i tot de vegades no preceptius.

Pel que s'ha dit, adquireix gran importància l'extensió de la naturalesa i l'objecte dels òrgans consultius en les seues lleis de creació, ja que la funció que exercixen reforça els governs en la missió de dirigir l'Administració, al mateix temps que consoliden la seguretat jurídica i l'objectivitat en l'actuació administrativa, no sols obviant així una indesitjada *judicialització*, sinó corregint excessos burocràtics o desviacions funcionaries. Per als ciutadans, la funció consultiva es tradueix en garantia de legalitat i encert del fer administratiu en matèries tan sensibles com són la revisió d'actes administratius, la interpretació, modificació o resolució de contractes o el reconeixement en casos concrets de la responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques. Per tot això, diem, resulta de gran transcendència l'ampliació de l'àmbit dels òrgans consultius a l'administració local, a les universitats públiques i a la resta d'entitats i corporacions de Dret Públic de les comunitats autònomes.

A la Comunitat Valenciana, la Llei 5/2005, de 4 d'agost, va reformar la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana. En la redacció donada a l'article 1 per l'esmentada Llei 5/2005 s'estableix el caràcter ampliat del que parlem, ja que textualment assenyala el següent:

---

6 A.M. Sandulli: “*Función neutral y jurisdicción*”. Revista de Derecho Procesal, 1964.

“El Consell Jurídic Consultiu és l’òrgan consultiu suprem del Consell de la Generalitat i de la seua Administració i, si és el cas, de les administracions locals radicades a la Comunitat Valenciana.

També ho és de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana i de les altres entitats i corporacions de Dret Públic no integrades en l’administració del Consell de la Generalitat.

El Consell Jurídic Consultiu té la Seu a la ciutat de València”.

Deixant al marge qüestions terminològiques –la redacció anterior definia el Consell Jurídic Consultiu com l’*“òrgan consultiu suprem del Govern Valencià i de la seua Administració”* i l’actual com el *“suprem òrgan consultiu de la Generalitat i de la seua Administració”*–, en la nova redacció s’indica que el nostre Alt Òrgan consultiu *“també ho és de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana i de les altres entitats i corporacions de Dret Públic de la Comunitat Valenciana no integrades en l’administració autonòmica”*. A més, es manté el caràcter de suprem òrgan consultiu de les administracions locals radicades a la Comunitat Valenciana, extrem ja arrellegat des de la creació d’este Consell.

Per tant, l’extensió de la naturalesa consultiva suprema del Consell Jurídic Consultiu es manifesta en la menció explícita de les universitats públiques, entitats i corporacions de Dret Públic de la Comunitat Valenciana com a subjectes legitimats activament per a sol·licitar dictamen al dit Òrgan, constituint-se així en *autoritats consultants*. Ampliació de legitimació activa per a formular consultes que es reforça amb una segona extensió: l’article 11 de la repetida Llei 5/2005 expressa que *“les corporacions locals, les universitats i les altres entitats i corporacions de Dret Públic de la Comunitat Valenciana sol·licitaran directament el dictamen del Consell Jurídic Consultiu, en els casos en què este fóra preceptiu conforme a Llei”*.

D’esta manera se supera una situació que creava certes disfuncions a l’hora de sol·licitar dictamen preceptiu als ens locals, corporacions de Dret Públic i universitats, tal com en reiterades ocasions havia fet notar este Consell, havent arribat a instar davant del Govern Valencià l’extensió de l’àmbit subjectiu de les autoritats consultants.

És ben cert que el comentat article 11 expressa que els ens consultants hauran de formular les consultes facultatives per mitjà del conseller competent, però en tot cas s’aprecia una deliberada voluntat del legis-

lador valencià a ampliar l'àmbit subjectiu de la funció consultiva a la nostra Comunitat i a facilitar la consulta davant del nostre Consell Jurídic⁷. I és que l'interés del legislador a consolidar l'àmbit d'actuació d'este Òrgan consultiu es fa més patent si estudiem quin és el caràcter i la naturalesa de la resta de consells consultius d'Espanya.

La Llei Orgànica del Consell d'Estat⁸, en l'article 1, assenyala que *“el Consell d'Estat és el suprem òrgan consultiu del Govern”*, sense majors extensions. Este model definitori del caràcter de l'òrgan consultiu és seguit a Aragó –*“La Comissió Jurídica Assessora és l'òrgan col·legiat que exercix la funció consultiva suprema del Govern d'Aragó”*– a Galícia –*“es crea el Consell Consultiu de Galícia com a òrgan superior consultiu de la Junta de Galícia”*¹⁰– a Catalunya –*“La Comissió Jurídica Assessora és l'alt òrgan consultiu del Govern”*¹¹– i a Castella-La Manxa –*“El Consell Consultiu de Castella-La Manxa és el superior òrgan consultiu de la Junta de comunitats i de les corporacions locals de la Comunitat Autònoma”*¹²–.

Cal notar que excepte en el cas del Consell Consultiu de Castella-La Manxa, que estén l'àmbit subjectiu de la facultat de consulta a les corporacions locals, en els altres òrgans consultius autonòmics la seua funció se circumscriu a l'àmbit governatiu quant a la naturalesa de cada òrgan, encara que és evident que les lleis autonòmiques sectorials podran contemplar l'exigència de sotmetiment preceptiu a dictamen de determinats actes que emanen d'ens diferents dels del Govern autonòmic.

Un altre grup constituït per huit òrgans consultius autonòmics es decanten per una definició de la seua naturalesa i caràcter centrat en el propi

---

⁷ L'anterior redacció de l'article 11 de la Llei de Creació del Consell Jurídic Consultiu deia el següent: *“En aquells assumptes que una llei establisca l'obligació de sol·licitar dictamen al Consell Jurídic Consultiu, les entitats locals hauran de sol·licitar-ho a través del titular de la Conselleria d'Administració Pública”*.

⁸ Llei Orgànica 3/1980, de 22 d'abril, modificada per la Llei Orgànica 3/2004, de 28 de desembre.

⁹ Llei 1/1995, de 16 de febrer, de les Corts d'Aragó.

¹⁰ Llei 9/1995, de 10 de novembre, del Parlament de Galícia.

¹¹ Llei 5/2005, de 2 de maig.

¹² Llei 7/1997, de 5 de setembre.

àmbit de l'Administració autonòmica. Així, el Consell Consultiu de Canàries es defineix en l'article 1 com *"l'òrgan de la Comunitat Autònoma encarregat de dictaminar sobre l'adequació a l'Estatut d'Autonomia dels Projectes o Proposicions de Llei que se sotmeten al Parlament, així com sobre les altres matèries que es determinen en esta Llei"*¹³.

El Consell Consultiu de les Illes Balears també és definit per la seua Llei de Creació¹⁴ com l'*"òrgan superior de consulta de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears"*.

Dins de la mateixa concepció, però amb un objecte més ampli, es troba el Consell Jurídic de la Regió de Múrcia, definit per la seua Llei creadora¹⁵ com el *"superior òrgan consultiu en matèria de govern i d'administració de la Comunitat Autònoma de la regió de Múrcia"*. En l'exposició de motius s'expressa que *"en crear-se este Consell Jurídic com a institució d'interès autonòmic no integrada en l'Administració Regional es persegueixen uns objectius que no poden ser aconseguits per mitjà d'òrgans administratius consultius interns, com acostar eixa funció a les corporacions locals de la regió i, en el seu aspecte facultatiu, a l'Assemblea Regional"*. És a dir, el legislador autonòmic justifica l'ampliació de l'objecte de l'òrgan consultiu per la seua naturalesa autònoma i independent.

En el cas de Navarra, la naturalesa del seu Òrgan consultiu està determinada per un clar antecedent històric, el Suprem Consell Reial de Navarra, a què corresponia assessorar en la funció de govern i vetlar per la legalitat o foralitat de les disposicions emanades del poder reial a través del dret de sobrecarta. Esta especialitat foral es manifesta en l'exposició de motius de la Llei de Creació del Consell de Navarra¹⁶, en expressar que *"la ineludible necessitat de tutela amb major proximitat l'interès general públic i la legalitat positiva, a més de la conveniència de dotar d'una major perfecció jurídica i tècnica l'activitat legislativa, recomana la creació, en l'àmbit de la Comunitat Foral de Navarra, d'un òrgan consultiu superior tant de les institucions forals com de les Administracions Públiques de Navarra"*. D'esta manera, l'article 1 de la dita

---

13 Llei 4/1984, de 6 de juliol.

14 Llei 5/1993, de 5 de juny.

15 Llei 2/1997, de 19 de maig.

16 Llei Foral 8/1999, de 16 de març.

Llei definix el Consell de Navarra com l'“òrgan consultiu superior de la Comunitat Foral de Navarra”.

Els Consells Consultius d'Extremadura i Castella i Lleó també són definits per la seua Llei creadora¹⁷ com el superior Òrgan consultiu de les seues respectives comunitats autònomes, sense realitzar cap menció a altres àmbits d'actuació. I, finalment, el fins ara últim Òrgan consultiu creat a Espanya, el Consell Consultiu del Principat d'Astúries¹⁸, és conceptuat per la Llei que el va crear com el “superior òrgan de consulta de la Comunitat Autònoma, amb preeminència sobre qualsevol altre del mateix caràcter”, però a continuació afegit que “en tal qualitat, li correspon prestar als òrgans de la seua Administració Pública i a les entitats locals radicades en el seu territori els assessoraments que procedisquen d'acord amb esta Llei”.

Cal destacar especialment la Comissió Jurídica Assessora del Govern Basc, perquè el legislador autonòmic va optar per integrar la funció consultiva en els servicis jurídics de l'Administració basca. A este efecte, la Llei del País Basc 4/1999, de 13 de gener, va introduir esta possibilitat amb l'única condició de “garantir la independència jeràrquica, orgànica i funcional, i la col·legialitat en l'exercici de la seua labor”, segons diu l'exposició de motius de la norma de creació de la dita Comissió Jurídica Assessora¹⁹. La seua denominació prové de l'ens creat per Decret del primer Govern Basc de 8 d'octubre de 1936, com a òrgan encarregat “de l'estudi tecnicojurídic detingut per a la deguda preparació de les disposicions que, pel seu caràcter de normes generals, regulen la vida pública”. El Decret de creació definix la Comissió Jurídica Assessora com “l'òrgan col·legiat superior consultiu de l'Administració de la Comunitat Autònoma d'Euskadi”, i s'integra al si de la Secretaria General de Règim Jurídic, encara que amb independència jeràrquica, orgànica i funcional de l'Administració activa.

Pareix, doncs, que l'atribució de la funció consultiva al País Basc a un òrgan administratiu respon més a l'existència d'un precedent preconstitucional que a altres raons, ja que a més de recalcar el legislador

---

¹⁷ Llei 16/2001, de 14 de desembre, de l'Assemblea d'Extremadura i Llei 1/2002, de 9 d'abril, de les Corts de Castella i Lleó.

¹⁸ Llei 1/2004, de 21 d'octubre, de la Junta General del Principat.

¹⁹ Decret 187/1999, de 13 d'abril.

autonòmic l'exigència d'una total independència de la Comissió Jurídica Assessora respecte als òrgans de l'Administració activa, el seu àmbit d'actuació comprén no sols l'Administració General i les universitats del País Basc, sinó tots els organismes autònoms, ens públics de dret privat, societats públiques i la resta d'entitats públiques amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de les anteriors. A més d'això, la Comissió Jurídica Assessora *“podrà dirigir els distints òrgans de l'Administració, sempre que ho considere oportú i en atenció als problemes que vaja detectant en l'exercici de la seua funció consultiva, els suggeriments i propostes d'actuació que estime convenients per a la consecució de l'interés general en el marc del Dret”*.

Resumint estes notes podem, doncs, congratular-nos que el legislador valencià haja considerat la conveniència d'agilitzar l'exercici de la funció consultiva per este Consell Jurídic reconeixent a les corporacions locals, universitats Públiques i altres entitats i corporacions de Dret Públic la possibilitat de formular directament les seues consultes, incrementat així el compliment dels principis d'eficàcia i celeritat administrativa.

III

LA RECLAMACIÓ D'HONORARIS PROFESSIONALS UTILITZANT L'ACCIÓ DE RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ADMINISTRACIÓ

Encara que l'article 142.4 de la Llei 30/1992 estableix amb claredat que l'anul·lació en via administrativa o per l'orde jurisdiccional contenciós administratiu d'un acte no genera de forma directa un dret a ser indemnitzat per les possibles conseqüències danyoses, en general, derivades de la seua efectivitat, la veritat és que cada dia són més freqüents les reclamacions patrimonials dirigides contra l'Administració –principalment, la tributària- en sol·licitud d'un rescabament que cobrisca els gastos de diversa índole que l'interessat ha hagut de suportar per a combatre l'acte administratiu anul·lat com a conseqüència del recurs i, específicament en el que ara ens ocupa, referits els honoraris del professional o professionals que el van assessorar o van auxiliar.

Tenint en compte que en un principi la jurisprudència estimava que estos conceptes no eren gastos indemnitzables i que en l'actualitat hi ha pronunciaments jurisdiccional i dictàmens dels diversos òrgans consultius que es mouen en una àmplia gamma de matisos jurídics sobre la qüestió, servisquen estes línies per a intentar la síntesi dels diversos conceptes que poden tindre transcendència en la qüestió tractada.

En primer lloc, hem de partir de la idea que els conceptes reclamats pel pagament fet a un professional com a honoraris d'assistència no han sigut estrictament considerats per la doctrina jurisprudencial com un *dany* dels que arreplega l'article 139 de la Llei 30/1992 i, per consegüent, este tipus de perjuí no és indemnitzable amb caràcter general. Això és així perquè l'institut de la responsabilitat patrimonial de l'Administració exigix que perquè un dany siga mereixedor de reparació, a més de suposar un perjuí –açò és, una reducció o canvi en una situació favorable- ha de resultar injust, o el que és el mateix, contrari a un valor preferent reconegut per tindre el subjecte dret a un interès oposat. I per tant, tampoc ho serà quan haja de cedir davant d'un interès general que impose el deure de suportar-lo. Traslladant esta tesi a un cas concret –per exemple, una reclamació davant del Tribunal Econò-

mic Administratiu assistida pel lletrat- estarem en què l'exercici de la potestat recaptadora o fiscal de l'Administració suposa una resposta a l'interés general, per la qual cosa tot ciutadà té el deure de suportar eixa acció administrativa fiscal i, conseqüentment, l'anul·lació de l'acte no comporta automàticament el reconeixement d'un dret a ser indemnitzat pels gastos haguts.

D'altra banda, i en esta mateixa línia de raonament, també ha de tindre's en compte que en el procediment administratiu comú l'actuació de l'interessat davant les administracions públiques no requerix en cap cas assistència lletrada o tècnica ni representació processal, per la qual cosa la intervenció d'un professional depén de la voluntat de l'interessat reclamant, voluntat que en ser aliena a la relació de causalitat que pot establir-se entre l'actuació de l'Administració i el resultat danyós actua com a factor de fallida d'eixe vincle causal. En este mateix sentit, fins i tot el Tribunal Suprem ha negat el caràcter de dany efectiu als honoraris de lletrat i drets de procurador meritats en ocasió d'un recurs contenciós administratiu en supòsits en què es van estimar les pretensions dels recurrents, ja que l'Alt Tribunal va entendre que tals gastos es referien a tràmits en què no era preceptiva la intervenció de lletrat, sense perjudi que pogueren incloure's, si és el cas, en la taxació de costes.

Ara bé, tot i admetent la premissa que, com s'ha dit, els gastos professionals meritats en una reclamació administrativa no són "*strictu sensu*" un dany indemnitzable amb caràcter general en l'àmbit de la responsabilitat patrimonial, i que estos dispendis tenen caràcter voluntari, haurà d'acceptar-se que la complexitat de les actuals relacions entre els particulars i les administracions públiques exigix moltes vegades comptar amb un assessorament professional. Esta matisació la va glossar el Tribunal Suprem (Sala Tercera) en la Sentència de 4 d'abril de 1997, considerant tercer, de la manera següent:

"Respecte dels primers –honoraris professionals que s'hagueren hagut d'abonar per a efectuar una reclamació administrativa- és clar, com encertadament afirma el Consell d'Estat, que estos són de caràcter voluntari, però tal voluntarietat, que si ben és cert a efectes jurídics, a efectes fàctics –que són els que importen en la relació causal indemnitzatòria- la necessitat de comptar amb assessorament jurídic és evident donada la complexitat de l'assumpte, per la qual cosa no cabria rebutjar sense més la pretensió en este punt".

Com encertadament assenyala el conseller-vicepresident d'este Òrgan consultiu el Sr. Miguel Mira²⁰, “*en esta Sentència el Tribunal Suprem introduïx el concepte de ‘complexitat de l'assumpte’, per a estimar que han de satisfer-se (els gastos) al particular reclamant que va acudir al seu consell per a la defensa dels seus drets en via administrativa, i s’ha de ressaltar que ací no sols es dóna lloc al pagament dels honoraris del lletrat sinó també als drets notarials i als gastos per atorgament de poders*”.

Això és degut, segons el Sr. Miguel Mira a “*la vida moderna, la complexitat i abundància de normes que incidixen en els drets dels ciutadans -el que ha qualificat el Tribunal Suprem com ‘legislació motoritzada característica del nostre temps’, que origina ben sovint dubtes respecte dels elements normatius aplicables a un determinat supòsit’ (STS 2-11-87 i Interlocutòria 25-11-88)-. Esta situació justifica que els particulars acudisquen a l'assessorament dels professionals perquè els dirigeixen en els seus recursos i accions administratives o en les seues reclamacions economicoadministratives.*

Tenim, per tant, que en qüestió de reclamació d'honoraris, partint d'un concepte reduït del terme *dany* com a lesió indemnitzable s'ha arribat a ampliar l'admissibilitat d'estes pretensions indemnitzatòries atenent la *complexitat de l'assumpte* i a la *necessitat d'assessorament*, com sintèticament arrega el Consell d'Estat en el dictamen 1295/94:

“En concret, es tracta de determinar si tals gastos d'assessorament poden incloure's en la clàssica categoria conceptual de ‘gastos necessaris’, contraposada a la figura de ‘gastos útils’. A estos efectes, cal especialment prendre en consideració l'indole dels danys en qüestió, la qualificació professional del lesionat, el tipus d'iniciatives que s'haurien d'haver desenvolupat per a aconseguir l'esclarament dels fets, les activitats exercides pels assessors jurídics i la quantia dels seus honoraris”.

Resumint el criteri del Consell d'Estat, només seran indemnitzables aquells gastos de defensa que estiguen justificats per les circumstàncies concretes del procediment administratiu en qüestió i per les quali-

---

²⁰ Tribuna Fiscal, novembre-desembre 2005, “*La responsabilitat patrimonial de l'administració per l'acreditament d'honoraris professionals per intervenció en les reclamacions economicoadministratives*”. El Sr. Miguel Mira Ribera.

tats personals del reclamant, sempre que es considere que el desemborsament és adequat i proporcional a la complexitat de l'assumepte.

En esta línia, el Consell Jurídic Consultiu ha conformat la seua doctrina a la referida evolució jurisprudencial, manifestant-se d'una forma clara respecte d'això en els seus últims pronunciaments. Exemple d'això és el dictamen 227 de 2005, en la quarta consideració del qual s'expressa el següent:

“Com ja es deia en anteriors dictàmens d'este Consell (entre altres, 119/99), la naturalesa del procediment economicoadministratiu ha determinat que en la realitat dels fets siga majoritària la seua tramitació amb l'assistència d'un professional, lletrat o assessor, per tant la seua conducció escapa habitualment a la diligència i coneixements exigibles a un administrat. A això no és obstacle el que disposa l'article 35.g) de la Llei 30/92, com s'expressa en el dictamen 1295/94 del Consell d'Estat, amb cita del dit precepte, que reconeix la legitimitat i oportunitat de requerir en el cas concret l'assistència lletrada.

No és que hagen d'entendre's indemnitzables tots els gastos generats per a la defensa, ni en especial els honoraris de lletrat, sinó només aquells que estiguen justificats per les circumstàncies concretes de l'assumepte discutit i la situació personal de qui ha causat el gasto, sempre que els gastos originats gaudisquen de la nota d'adequació i proporcionalitat respecte del supòsit per a la defensa dels quals s'han generat”.

En resum, creiem que amb els matisos assenyalats, és legítima la utilització de l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració per a reclamar els gastos de defensa i assessorament jurídic o tècnic meritats en un procediment administratiu complex, sempre que s'entenga que eixe concurs professional haja sigut necessari per a aconseguir l'anul·lació d'un acte administratiu de gravamen o perjudicial per a l'interessat.

IV

ALGUNES QÜESTIONS SOBRE L'ASSEGURAMENT DE LA RESPONSABILITAT DE L'ADMINISTRACIÓ

Tenint en compte la reserva de Llei que estableix l'article 106 de la Constitució Espanyola –el dit precepte exigix que es regulen per Llei els drets dels perjudicats a percebre una indemnització pels danys i perjuís causats com a conseqüència del funcionament de les administracions públiques- cal preguntar-se si és possible que la pròpia Administració altere eixe règim legal per mitjà de la concertació d'una pòlissa d'assegurança que tinga com a objecte la cobertura dels riscos inherents a la prestació dels servicis públics.

La resposta més senzilla a esta qüestió és mantindre que la reserva legal citada queda complida per la referència en els articles 5.9 i 206.6 de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques als contractes d'assegurances subscrites per l'Administració. Però resulta clar que este raonament és totalment insuficient: en matèria de responsabilitat patrimonial els preceptes de la Llei 30/1992 són normes imperatives que atribueixen potestats reglades dirigides a la satisfacció de l'interés general, per la qual cosa resulta complicat compaginar esta unilateralitat exorbitant amb el caràcter bilateral d'un contracte d'assegurança.

D'altra banda, mantindre que este tipus de contractes no tenen naturalesa administrativa, sinó privada, i que per això es regiran quant a la seua preparació i adjudicació per les normes contingudes en els capítols II i III del títol IV, Llibre II del Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques tampoc és satisfactori, ja que una cosa és l'habilitació legal perquè l'Administració pugua contractar una pòlissa d'assegurança –que és **clar** la té en certs casos- i una altra molt distinta és si la naturalesa del risc cobert, que en el nostre cas no és un altre que la responsabilitat patrimonial, fa viable eixa contractació.

Arribats a tal extrem creiem, com ho va fer el conseller el Sr. Vicente Cuñat en la seua intervenció en el Congrés sobre el contracte assegu-

rança celebrat a Madrid²¹, que una cosa és la determinació de l'existència de responsabilitat patrimonial de l'Administració –que evidentment s'ha de regir per les previsions contingudes en els articles 139 i següents de la Llei 30/1992- i una altra molt distinta és que, una vegada determinada eixa responsabilitat d'una forma directa amb totes les garanties per a l'interessat, el resultat patrimonial es trasllade per via contractual a una companyia asseguradora, però sense que este desplaçament supose, en cap cas, que desaparega el caràcter directe i exclusiu de la responsabilitat patrimonial, com tampoc que el resultat de la liquidació de la indemnització depenga de l'asseguradora.

a) Assegurament de la responsabilitat i desistiment del reclamant

En alguna ocasió este Consell Jurídic ha observat que hi ha supòsits en què tant la pròpia instrucció del procediment de responsabilitat patrimonial com el seu preceptiu dictamen -emés amb caràcter previ a la resolució de l'assumpte- determinen la procedència d'indemnitzar en una quantia superior a la que finalment el perjudicat accepta rebre de la companyia asseguradora, després de desistir del procediment per haver arribat amb esta a un pacte, però sense conèixer quina era la postura de l'òrgan Consultiu. Encara que jurídicament esta situació és correcta –amb tots els matisos possibles, dit siga de pas, si tenim en compte els límits que establixen els articles 1817 a 1819, en relació amb el 1269 i 1270 del Codi Civil a la figura de la transacció- la veritat és que, en estos casos, encara que l'expedient s'inicie a partir de la reclamació de l'interessat l'Administració no arriba a pronunciar-se sobre la seua responsabilitat, ja que l'article 91.2 de la Llei 30/1992 assenyalava que *“l'Administració acceptarà de ple el desistiment o la renúncia”*, llevat que existisca petició d'un tercer interessat o que la qüestió afectara l'interés general, article 91.3. És a dir, es dona la irregular situació que l'Òrgan consultiu ha dictaminat sobre una proposta de resolució que acceptava l'existència de responsabilitat patrimonial de l'Administració i proposava l'abonament d'una determinada indemnització quan, finalment, el reclamant desistix i accepta rebre una quantia indemnitzatòria inferior, sense que s'acredite en l'expedient que el reclamant coneixia el dictamen del Consell. Omissió de coneixement que no pareix irrellevant i que en cap cas ha de ser propiciada o consentida per l'Administració.

---

²¹ Congrés *“25 anys Llei Contracte d'Assegurança. Experiències en l'aplicació de les normes relatives a l'assegurança de danys”*, celebrat a Madrid els dies 4 i 5 d'octubre de 2005.

Esta falta de pronunciament no ocorre, evidentment, si s'aconsegueix una terminació convencional entre l'Administració i el perjudicat reclamant, seguint el que preveu l'article 88 de la Llei 30/1992, en relació amb els articles 8, 12 i 13 del Reglament aprovat pel Reial Decret 429/1993, de 26 de març. En estos supòsits l'Administració i l'Òrgan consultiu han de valorar la idoneïtat del pacte o la seua inadequació en el cas concret, encara que esta decisió no vincularà la companyia asseguradora.

Eixa és l'observació que es feia a la Generalitat en el dictamen 291/1999:

“S’han posat de manifest alguns dubtes respecte a la procedència d’instruir, en el supòsit que s’examina, el procediment de responsabilitat patrimonial de l’Administració, aspecte sobre el qual es van manifestar reiteradament, i amb criteris dispars, dos unitats o òrgans de la mateixa Conselleria. En relació amb esta qüestió, baste assenyalar que els actes administratius que dicten les Administracions Públiques –el que inclou aquelles resolucions que disposen el pagament de quantitat líquida-, bé d’ofici o a instància de l’interessat, es produiran per l’òrgan competent ajustant-se al procediment establert (article 53, apartat 1, de la Llei 30/1992, de 26 de novembre), i no sols hauran d’ajustar-se al procediment legal o reglamentàriament establert, sinó que el seu contingut haurà d’ajustar-se a l’ordenament jurídic, com igualment disposa l’apartat 2 del mateix precepte citat. Per això, el reconeixement de qualsevol quantitat a títol de responsabilitat patrimonial només pot efectuar-se vàlidament a través d’alguns dels procediments previstos en el Reglament que va aprovar el Reial Decret 429/1993, de 26 de març, sense que raons de celeritat o eficàcia puguen legitimar un apartament del procediment degut”.

b) La posició de l'asseguradora en el procediment

D'altra banda, han sigut diverses les advertències que este Consell ha fet a l'Administració en el sentit que una companyia asseguradora mai pot, en estos casos, ser considerada com interessada en un procediment administratiu, especialment a l'efecte de la presentació o proposició per part d'aquella d'alguns tipus de prova. Així es deia, per exemple, en el dictamen 272/1999:

“Este òrgan consultiu estima que ha de posar en relleu el procedir de l’òrgan instructor, en traslladar de les actuacions i en sol·licitar

un “informe pericial que tindrà el caràcter de prova documental”, a l'entitat asseguradora amb qui puga tindre subscripta la Conselleria de Sanitat pòlissa de responsabilitat.

En primer terme, cal assenyalar que el procediment administratiu, impulsat per la denúncia formulada per la Sra. ..., en este cas, no és un procediment sotmés a publicitat i en el que puga tindre intervenció cap persona o entitat que no reunisca la qualitat d'interessat. I, en segon lloc, resulta evident que l'entitat amb què poguera tindre's subscripta pòlissa de responsabilitat pels actes derivats de prestacions sanitàries dutes a terme pel personal sanitari afecte a la Conselleria no té aquella qualitat d'interessada, ja que, entre altres raons, siga quina siga la resolució que caiguera en l'expedient, mai no podria afectar-li, sense perjudi de les relacions, merament internes entre assegurada i asseguradora, que pogueren derivar.

Però és que, amb independència que se li està donant a conèixer a un tercer el contingut d'un procediment que li és totalment alié, també resulta incompreensible l'actuar de l'òrgan instructor que, amb la seua singular fórmula de procedir, pretén crear un nou mitjà probatori, no previst en la Llei, que és el de l'“informe pericial amb caràcter de prova documental”, que no pot produir cap efecte en este procediment, i que este Consell Consultiu no ha tingut en compte per a emetre el present dictamen.

En efecte, si el que l'instructor -en el cas que fóra pertinent o així ho estimara- pretenguera, conforme a l'article 631 de la Llei d'Enjudiciament Civil, sol licitar informe un dels organismes a què es refereix tal precepte, hauria d'haver donat compte de tal pretensió, expressant els extrems sobre els quals hauria de versar el dictamen, perquè, la instant de l'expedient, com a part interessada, podria addicionar als que formulara l'instructor qualssevol altres extrems sobre els quals hauria de pronunciar-se l'organisme, corporació o col·legi, de qui se sol·licitara. I no fet així, la prova és no sols inoficiosa, sinó faltat del menor rigor i de garantia per a l'administrat.

D'un altre costat, si el que es pretenia era la pràctica d'una prova documental, també s'hauria d'haver traslladat esta a la interessada que va promoure l'expedient, perquè poguera, així mateix, ampliar-la o no, segons al seu dret convinguera. Però és que l'instructor confon “document” amb, si és el cas, “prova documental”, perquè encara que tal informe vinguera al procediment de forma

tan extravagant com ho és ser aportat per l'advocat de la companyia asseguradora, per mitjà del seu compareixença, és evident que datat a Madrid el dia 4 de novembre de 1997, i no havent sigut ratificat per qui l'emet dins del procediment, cap valor pot tindre a l'efecte de resoldre la denúncia o reclamació sobre la qual es dictamina”.

Per paregudes raons tampoc cal acceptar que el principi d'eficàcia administrativa –que ha d'informar tota actuació pública- es veja afectat per la disfunció que suposa introduir en el procediment administratiu un element alié com és la companyia asseguradora, tal com s'expressava en el dictamen 284/1999, també d'este Consell:

“La finalitat de l'expedient hauria d'haver sigut la totalitat del dany ocasionat, i no l'abonament per l'Administració de la quantitat no satisfeta per la companyia d'assegurances a la reclamant com a conseqüència del contracte que té formalitzat per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència amb l'entitat d'assegurances ..., qui va abonar a la interessada en virtut del dit contracte la quantitat de 65.987 pessetes, pel sinistre ocorregut el 23 de juny de 1995, en tancar-se per una resolució tècnica la porta d'accés al I.F.P. ..., causant danys en el seu vehicle.

El principi d'eficàcia que ha d'informar tota actuació de les administracions públiques i els criteris d'eficiència i servici als ciutadans arrellegats en l'article 3r de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, exigixen una ràpida solució de l'assumpte objecte de l'expedient, referent a fets que van tindre lloc l'any 1995, i l'abast de la qual pot qualificar-se de nimi...”.

A més d'això, en el dictamen 129/2001 este Consell feia veure a l'Administració que, al marge que un informe aportat per la companyia asseguradora no podia ser considerat com una perícia en sentit processal, com s'ha dit, els articles 10.3 de la Llei 14/1986, General de Sanitat, i 4 del Decret del Govern valencià 56/1988, de 25 d'abril, establixen la confidencialitat de la informació relacionada amb el procés i estada dels pacients en els centres sanitaris públics, per a així quedar plenament garantit el dret d'aquells a la seua intimitat personal i familiar. Per tot això, les històries clíniques només podran ser retirades per manament judicial, i qualsevol consulta d'eixes històries estarà vedada a les companyies asseguradores, excepte consentiment escrit del pacient.

Així mateix, perquè l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració no perda la seua nota d'exercici directe i exclusiu, en els supòsits en què l'Administració tinga concertada una pòlissa d'assegurament del pagament d'indemnitzacions per tal concepte, quan dicte la resolució que pose terme al procediment administratiu haurà de suprimir del seu contingut la clàusula que fa menció a què l'abonament de la indemnització serà efectuat per la companyia asseguradora, sense perjuí que, finalment, esta es faça càrrec de la liquidació de la reparació del dany.

Com a resum del que s'ha dit, este Consell va exposar la seua postura davant d'esta matèria en el seu recent dictamen 595/2005, que es pot sintetitzar de la manera següent:

1r.- Amb independència de la consideració que mereix en la legislació administrativa, la doctrina dominant en matèria d'assegurança de responsabilitat civil de les Administracions Públiques suposa acceptar que només es considera interessat l'assegurador en l'àmbit mercantil si este accepta expressament que la resolució administrativa el vincula, la qual cosa pot dir-se que succeïx en comptadíssimes ocasions. A l'única cosa que està obligada l'Administració pel contracte d'assegurança és a comunicar a la companyia la iniciació del procediment i a donar-li compte de la seua evolució, però açò no la convertix en *interessada* en l'estricta àmbit en què es determina la relació entre el perjudicat i l'Administració.

2n.- Llevat que existisca pacte exprés, l'Administració no pot imposar a la companyia asseguradora el seu sotmetiment a la determinació de la possible existència de responsabilitat o de l'import de la indemnització per l'única raó del resultat del procediment administratiu seguit.

3r.- Com a acceptant i assegurat, l'Administració pot exigir a la companyia asseguradora el compliment de les seues obligacions contractuals, però de forma totalment aliena a l'expedient administratiu i sense que càpia fer referència a la posició de la companyia, llevat que esta expressament així ho tinga pactat, i en este cas hauria de configurar-se este fet en el text de l'expedient i, cas que procedisca, donar compte d'això en la proposta de resolució.

4t.- Quan tinga coneixement l'Administració de l'existència de negociacions entre la companyia asseguradora i el perjudicat haurà de ser especialment escrupolosa en la comunicació al perju-

dicat de qualsevol dada que pugua influir sobre la dita negociació, en especial sobre el dictamen d'este Consell.

c) El dret de repetició quan hi ha assegurament de la responsabilitat de l'Administració.

L'article 145.2 de la Llei 30/1992 assenyala que *"l'Administració, quan haguera indemnitzat els lesionats, exigirà d'ofici de les seues autoritats i la resta de personal al seu servici la responsabilitat en què hagueren incorregut per dol, culpa o negligència greus, prèvia instrucció del procediment que reglamentàriament s'establisca"*. Es planteja, doncs, el problema de conjugar esta obligació de l'Administració de repetir contra el funcionari o autoritat que, com a conseqüència de la seua actuació dolosa, culpable o negligent en l'exercici de la seua funció causaren un perjudici indemnitzable amb l'existència d'un contracte d'assegurança subscrita per l'Administració, per la virtut del qual s'haja satisfet la indemnització corresponent per la companyia d'assegurances.

Esta situació és perfectament possible, ja que encara que l'article 19 de la Llei de Contracte d'Assegurança exclou la cobertura de l'assegurança quan hi ha dol en la conducta de l'assegurat, no podem oblidar que en estos supòsits l'assegurat és l'Administració, no els seus funcionaris o dependents. No obstant això, en este cas, si qui ha satisfet la indemnització al perjudicat pel funcionament del servici públic ha sigut la companyia asseguradora com podrà complir l'Administració amb l'obligació que li imposa l'article 145,2 de la Llei 30/1992 de repetir contra el funcionari o autoritat que haja causat el dany indemnitzat?

El Sr. Vicente Cuñat, en el ja esmentat treball²², resol la qüestió de la manera següent:

"És evident que no pot quedar neutralitzat el mandat de la nostra Llei 30/92 respecte de l'Administració, i podríem pensar que si bé ella no pot exercir la dita acció ja que no ha satisfet la indemnització, sí que ho podrà fer la companyia asseguradora exercitant per mitjà de l'acció subrogatòria eixa 'obligació de repetició' que té l'Administració, i que conforme amb el fet que el dol del causant del dany és sempre exigible. (Art. 43 de la Llei de Contracte d'Assegurança).

---

²² Vicente Cuñat Edo, *"Experiències en l'aplicació de les normes relatives a assegurança de danys"*.

Però si examinem el funcionament de l'acció subrogatòria en l'esmentat article 43, la companyia asseguradora no podrà dirigir-se per culpa greu contra la persona 'els actes o omissions de la qual donen origen a responsabilitat de l'assegurat', i en este cas és evident que del funcionari i la seua conducta respon l'assegurada, açò és l'Administració.

Queda clara, doncs, la possibilitat de reclamar en cas de dol, si bé mai en contra dels interessos de l'assegurat. Per esta raó, l'asseguradora només podrà exigir responsabilitat per dol al funcionari, no a l'Administració, però no pareix possible exigir-la en el cas de culpa greu, llevat que existisca una altre assegurança que cobrisca la responsabilitat del causant del dany (art. 43).

Tal vegada la solució en este cas concret seria, simplement imposar que, quan l'assegurat fóra l'Administració, es permetrà a la companyia asseguradora dirigir-se contra aquelles persones enfront de les quals té acció l'assegurat, i en este cas en què l'assegurat no sols té acció sinó que té obligació legal de dirigir-se contra qui ha incorregut en dol o culpa greu, podríem entendre resolta la qüestió per la dita imposició legal en el compliment de la qual se subroga la companyia. Però resulta necessari fixar tal règim i els seus possibles límits, perquè no oblidem que l'empresari ordinari també pot tindre acció contra els seus dependents i no obstant l'article 43 exclou la subrogació de l'asseguradora, excepte dol del causant del dany o cobertura per un contracte d'assegurança de la responsabilitat de qui, sent causant del dany, ha determinat la responsabilitat de l'assegurat²³.

---

23 No entenem que l'exigència de l'assegurança enerve l'obligació legal ni és suficient en este cas dir que, si l'Administració no pot repetir perquè no ha pagat, és mostra que no ha sofrit cap dany. En principi excepte que la Llei ho preveja, una Administració no pot 'incomplir' l'obligació legal per una decisió discrecional que pot afavorir la seua gestió patrimonial, però no alterar el sistema legal de responsabilitat.

Però a més l'obligació de repetir contra el funcionari, que ha actuat amb dol o culpa greu, té un sentit que va més enllà de la mera possibilitat de reintegrar-se l'Administració dels danys que ha hagut de satisfer per la conducta dels seus dependents, ja que la pròpia especificació que siga dol o culpa greu, especialment en què es referix al dol, està posant-nos de manifest un cert caràcter 'penalitzador' encara que ja sabem que no és esta exactament la qualificació que mereix l'obligació de reintegrament per raó dels danys causats dolosament.

Recordem finalment que l'obligació de repetició que imposa l'article 145.2 LRJAP és exigible en via administrativa per mitjà de procediment iniciat d'ofici. La qual cosa dificulta l'exigibilitat per la companyia asseguradora, i ens posa de manifest que la 'subrogació' d'esta en les accions de l'assegurada (Administració) no està resolta. És evident que es tracta d'un problema que hui no té, almenys segons la nostra opinió, solució específica".

La problemàtica del dret de repetició de l'Administració també comprén les situacions en què els assegurats són els funcionaris o dependents, en virtut d'una pòlissa subscrita per l'Administració que determina qui són els assegurats i quins riscos concrets es cobrixen per la pòlissa.

La primera consideració que mereix esta pràctica és de rebuig des de l'òptica de l'institut de la responsabilitat patrimonial, per les mateixes raons exposades al començament d'este comentari per a justificar la possibilitat que l'Administració pugua assegurar els riscos derivats de l'exigència de responsabilitat patrimonial: el desplaçament patrimonial per via d'un contracte d'assegurança mai pot fer desaparéixer el caràcter directe i exclusiu de la responsabilitat patrimonial, ni que el resultat de la liquidació de la indemnització depenga de la companyia asseguradora. A més, en este cas sí que podria haver-hi col·lisió amb l'article 19 de la llei de Contracte d'Assegurança, que exclou la cobertura quan la conducta de l'assegurat siga dolosa, com s'ha dit.

D'altra banda, l'abonament per l'Administració del cost de l'assegurament del risc en què poden incórrer els seus funcionaris és una retribució en espècie que tindrà repercussió fiscal als efectes de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques d'aquells.

El conseller el Sr. Vicente Cuñat també reflexiona, en este punt, de la manera següent:

"... cal plantejar-se, teòricament, si cobert el dany per la companyia asseguradora, seria possible l'acció subrogatòria de la companyia asseguradora contra el beneficiari de l'assegurança l'Administració, donada la responsabilitat patrimonial de l'Administració, respecte de la conducta dels seus 'dependents'.

Evidentment, no, ja que és l'existència de responsabilitat de l'assegurat la que haurà determinat el funcionament de la cobertura, i en

conseqüència l'assegurat, causant del dany, no podrà repetir de qui podria ser responsable enfront de tercers, l'Administració, però no enfront del causant del sinistre. No tindrà acció, i conseqüentment tampoc cabrà acció en què subrogar-se per part de l'asseguradora.

Davant d'esta situació hem de manifestar que resulta impecable la inexistència d'acció subrogatòria des del punt de vista del contracte d'assegurança, i també la de dret de repetició de l'Administració, ja que l'assegurat s'ha pagat la seua pròpia cobertura, i és eixe el contracte que ha 'funcionat', però cal analitzar si això afecta, d'alguna manera el règim de responsabilitat de la Llei 30/92, sobretot quan la prima pagada en exclusiva per l'Administració, resulte totalment 'opaca' des del punt de vista del règim retributiu del funcionari assegurat.

Finalment assenyalar que existiria un supòsit, el de dol del funcionari, que no resultara cobert pel contracte article (19 LCS), i no obstant respecte d'ell sí que existiria responsabilitat de l'Administració. Cap en este cas que la companyia asseguradora estiga obligada al pagament de la indemnització sense perjudi de la seua repetició, via acció subrogatòria triant dirigir-se contra el seu assegurat o contra l'Administració responsable?²⁴

Cal notar que en este cas l'acció de l'asseguradora no és la subrogatòria, sinó la que li correspon contra l'assegurat el dol de la qual no és susceptible de cobertura, i del que també respon l'Administració.

Creiem que la qüestió excedix l'estricta relació de problemes que pretenem, i ens planteja noves precisions de major amplitud.

Finalment, hem de recordar la possibilitat que l'assegurança només cobrisca una part del dany, produint-se concurrència de conductes danyoses de l'assegurat i de l'Administració. En este supòsit concret, davant de la concurrència de conductes és evident que prevaldrà normalment una responsabilitat solidària dels causants del dany, açò és, entre el dependent i l'Administració. Ens

---

²⁴ Cal assenyalar que si l'assegurat és el funcionari o dependent cabria imposar que la cobertura arribe també al dol front al perjudicat, sense perjudi del posterior dret de repetició de la companyia asseguradora contra l'assegurat, o bé contra l'Administració de la qual respon l'assegurat...".

podem trobar este cas davant d'una conducta culpable del causant del dany, unida a un defectuós funcionament de l'Administració, dels mitjans del qual ha de fer ús el funcionari causant del dany. En este supòsit i davant de la responsabilitat solidària enfront de tercers la companyia asseguradora del dependent, pot resultar obligada a satisfer la totalitat de l'import, i a continuació exercitar l'acció corresponent contra l'Administració beneficiària de l'assegurança per la seua quota de responsabilitat, per tal com haja de respondre no per la conducta del dependent-assegurat, sinó per la seua pròpia eficiència en causar el dany.

El supòsit pot paréixer estrany, però pensem en una concurrència de la negligència de personal sanitari en l'atenció a un malalt, i l'existència de defectuoses instal·lacions hospitalàries”.

d) L'exercici judicial de l'acció directa

L'article 76 de la Llei del Contracte d'Assegurança assenyala que “el perjudicat o els seus hereus tindran acció directa contra l'assegurador per a exigir-li el compliment de l'obligació d'indemnització, sense perjudi del dret de l'assegurador a repetir contra l'assegurat, en el cas que siga degut a conducta dolosa d'este, el dany o perjudi causat a tercer. L'acció directa és immune a les excepcions que puguen correspondre a l'assegurador contra l'assegurat. L'assegurador pot, no obstant això, oposar la culpa exclusiva del perjudicat i les excepcions personals que tinga contra este. Als efectes de l'exercici de l'acció directa, l'assegurat estarà obligat a manifestar al tercer perjudicat o als seus hereus l'existència del contracte d'assegurança i el seu contingut”.

Este reconeixement legal d'una acció directa del perjudicat contra l'entitat asseguradora obri, en l'àmbit de la responsabilitat patrimonial de l'Administració, un problema d'índole processal: si el perjudicat per l'actuació del servici públic coneix l'existència d'una pòlissa asseguradora concertada per l'Administració i exercix únicament l'acció directa contra l'assegurador —en compte de fer-ho contra l'Administració o al mateix temps contra l'entitat asseguradora i l'Administració— la competència no correspondrà a la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, sinó a la Civil o Ordinària. Esta situació contradeia la redacció de l'article 9.4 de la Llei Orgànica 6/1998, de 13 de juliol, de Reforma Parcial de la Llei Orgànica del Poder Judicial, que disposava que la jurisdicció contenciosa administrativa havia de conèixer les pretensions que es deduïsquen en relació amb la responsabilitat patrimonial de les admi-

nistracions públiques, siga quina siga la naturalesa de l'activitat o tipus de relació que es derive. Afegia este precepte que *“si a la producció del dany hagueren concorregut subjectes privats, el demandant deduirà també enfront d'ells la seua pretensió davant d'este orde jurisdiccional”*.

Sorgida la controvèrsia, la Sala de Conflictes del Tribunal Suprem es pronuncia²⁵ en el sentit de declarar la competència de l'orde civil en els casos en què el perjudicat dirigira la seua reclamació i posterior demanda contra l'Administració i la companyia que assegurava la seua responsabilitat.

Esta posició del Tribunal Suprem va ser insatisfactòria, en raó a què la concertació d'una pòlissa d'assegurança no elimina la responsabilitat de l'Administració ni la imputabilitat del resultat lesiu, sinó que simplement trasllada una obligació patrimonial de l'Administració a la Companyia asseguradora, sense que en cap cas desaparega la responsabilitat de l'Administració.

Per esta raó, el legislador va modificar de nou l'article 9.4 de la Llei Orgànica del Poder Judicial²⁶, donant-li la redacció següent:

“4.- Els de l'orde contenciós administratiu coneixeran de les pretensions que es deduïsquen en relació amb l'actuació de les Administracions públiques subjecta al dret administratiu, amb les disposicions generals de rang inferior a la Llei i amb els reials decrets legislatius en els termes que preveu l'article 82.6 de la Constitució, de conformitat amb el que establisca la llei d'eixa jurisdicció. També coneixeran els recursos contra la inactivitat de l'Administració i contra les seues actuacions materials que constituïsquen via de fet.

Coneixeran, així mateix, les pretensions que es deduïsquen en relació amb la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques i del personal al seu servici, siga quina siga la naturalesa de l'activitat o el tipus de relació que es derive. Si a la producció del dany hagueren concorregut subjectes privats, el demandant

---

²⁵ Interlocutòria de la Sala de Conflictes del Tribunal Suprem de 27 de desembre de 2001.

²⁶ Llei Orgànica 19/2003, de 23 de desembre.

deduirà també enfront d'ells la seua pretensió davant d'este orde jurisdiccional. Igualment coneixeran de les reclamacions de responsabilitat quan l'interessat accione directament contra l'asseguradora de l'Administració, junt amb l'Administració respectiva.

També serà competent este orde jurisdiccional si les demandes de responsabilitat patrimonial es dirigixen, a més, contra les persona o entitats públiques o privades indirectament responsables d'aquelles”.

No obstant això, la redacció del segon paràgraf transcrit pareix que dona a entendre que l'orde contenciós administratiu només coneixerà les reclamacions de responsabilitat patrimonial quan l'acció s'haja exercitat al mateix temps contra l'Administració i contra la companyia asseguradora. Però, seguint el raonament del Professor Cuñat, esta argumentació resultaria incongruent amb el conjunt de la reforma de la Llei Orgànica del Poder Judicial. En el repetit treball, el Sr. Vicente Cuñat fa el raonament següent:

“D'ara en avant creiem que no obstant el defectuós text de la Llei Orgànica del Poder Judicial que hem subratllat i comentat, l'exercici de l'acció directa haurà de plantejar-se davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, i mai davant de la civil encara que es dirigisca només contra l'asseguradora. Però ens trobem llavors amb la dificultat que l'accés a la dita jurisdicció haurà d'anar acompanyada d'una actuació de l'Administració que siga ja, ferma i susceptible de sotmetre's a la jurisdicció.

Implica doncs que, quan per qualsevol causa no podem arribar a un acord amb la companyia asseguradora, haurem d'esperar la resolució estimatòria o desestimatòria de l'Administració per a, si és el cas, acudir a la jurisdicció contenciosa administrativa.

És evident que amb això queda trencada d'arrel una de les funcions de l'acció directa, que tenia com a objecte precisament obviar la necessitat d'una prèvia declaració de responsabilitat del causant del dany, abreviant la via judicial, i, si és el cas, evitar haver de suportar la insolvència de l'assegurat, facilitant la possibilitat de l'acció directa contra la companyia, sense necessitat tan sols d'atendre un litisconsorci passiu necessari entre assegurat i asseguradora.

No obviem recordar que esta finalitat de l'acció directa que exclou el litisconsorci necessari entre asseguradora i assegurat, en el

paréixer generalitzat de la doctrina, és també molt discutible, com assenyala el Professor Sánchez Calero que propugna la necessitat del litisconsorci, i que ens pareix procedent en general, però entenem que en este cas, d'una manera 'curiós', la seua imposició és el resultat necessari de la determinació de la jurisdicció competent, llevat que s'accepte la interpretació que permet l'exercici separat de l'acció directa, que segons el nostre parer serà contradictòria amb el sentit de la reforma.

Cabria finalment plantejar-nos si la mateixa solució es donarà quan l'assegurat siga el funcionari o l'Administració, però la radical solució de l'article 9, apartat 4, de la Llei Orgànica del Poder Judicial, ens unifica el règim.

En conseqüència, és evident que es requerix un nou règim de l'acció directa, si pretenem que esta subsistisca en els supòsits de responsabilitat assegurada de l'Administració, ja que la dilació que representa qualsevol reclamació davant de l'Administració, si bé pot ser en part limitada a través de l'ús del règim del silenci, article 43 de la Llei en relació amb l'article 13 del Reglament (RD 429/1993), no facilita l'acció del reclamant, i en conseqüència el debilita de fet en la seua actitud negociadora amb la companyia.

De tot allò que s'ha exposat resulta que, sent desitjable la millora de la Llei en algunes de les matèries exposades, és en este últim problema descrit on majors exigències d'adequació i harmonització trobem. És cert, que una depuració del règim de responsabilitat de l'Administració seria també necessària, per a evitar duracions de 2 o 3 anys o més com encara trobem, amb la qual cosa s'evitarien parcialment les dilacions denunciades, però encara millor seria una harmonització del règim de l'assegurança, i el de la responsabilitat patrimonial assegurada, que oferira dos vies alternatives al perjudicat.

Però açò seria un altre problema”.

V

LA SUBSANACIÓ DE SOL·LICITUDS DEFECTUOSES FORA DE TERMINI: ELS LÍMITS A LA SUBSANACIÓ

L'article 71 de la Llei 30/1992 impedis a l'Administració el rebuig d'una sol·licitud d'inici d'actuacions a pesar de no complir algun dels requisits exigits per l'article 70.1 d'eixa Llei²⁷, obligant-lo a requerir a l'interessat sol·licitant perquè en un termini de 10 dies esmene eixa falta o acompanye els documents preceptius. També haurà d'advertir-lo que, si així no ho fera, se'l tindrà per desistit de la seua petició, amb la resolució prèvia dictada en els termes que preveu l'article 42 de la mateixa Llei (article 42: Obligació de resoldre), la qual haurà de ser necessàriament notificada al particular.

Encara que l'actual redacció de l'article 71 es va introduir per la Llei 4/1999, de 13 de gener, de modificació de la Llei 30/1992, el Tribunal Suprem ja d'antic havia deixat establert que perquè es produïren els efectes jurídics de naturalesa formal pretesos per la primitiva redacció de l'article 71 era necessari que, després de practicar-se el requeriment perquè en el termini de 10 dies s'esmenara la falta, en cas de no complir-se el requeriment d'esmena havia d'acordar-se l'arxivament de les actuacions, acord que per afectar essencialment els seus drets i interessos hauria de ser obligatòriament notificat a l'interessat. El dubte naix quan l'article 76.3 de la mateixa Llei assenyala que encara que l'interessat no òmpliga la deficiència o falta de documentació en el termini de deu dies *"s'admetrà l'actuació de l'interessat i produirà els seus efectes legals si es produïra abans o dins del dia que es notifique la resolució en què es tinga per transcorregut el termini"*.

---

²⁷ Article 70.1 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú: 'Sol·licituds d'iniciació.- 1.- Les sol·licituds que es formulen hauran de contenir: a) Nom i cognoms de l'interessat i, si s'escau, de la persona que el represente, com també la identificació del medi preferent o del lloc que s'assenyale a efectes de notificacions. b) Fets, raons i petició en què es concrete, amb tota claredat, la sol·licitud. c) Lloc i data. d) Firma del sol·licitant o acreditació de l'autenticitat de la seua voluntat expressada per qualsevol mitjà. e) Òrgan, centre o unitat administrativa a la qual es dirigix".

I diem que naix el dubte perquè mentres que l'aplicació de l'article 76.3 no ofereix controvèrsia en els supòsits d'actes de tràmit la caducitat dels quals no determina la finalització del procediment administratiu (per exemple, la no aportació d'una prova documental una vegada iniciat el procediment) no ocorre el mateix respecte de la possibilitat d'esmenar els defectes d'una sol·licitud d'iniciació.

Per a millor enteniment de la qüestió distingirem els casos en què l'admissió de l'esmena abans o dins del dia que es notifique la resolució en què es tinga per transcorregut el termini no produïska perjudici a tercer ni afecte l'interés públic d'aquells altres en què eixa admissió sí que produïska perjudici a tercer o a l'interés públic.

En este sentit, l'article 71.2 assenyala que *“sempre que no es tracte de procediments selectius o de concurrència competitiva, este termini –el de deu dies de l'apartat anterior– podrà ser ampliat prudencialment, fins a cinc dies, a petició de l'interessat o a iniciativa de l'òrgan, quan l'aportació dels documents requerits presente dificultats especials”*. Per això, en els casos en què l'admissió no produïska perjudici a tercer ni a l'interés públic, si l'esmena es fa després de transcorregut el termini inicial de deu dies però abans que haguera transcorregut l'altra mitat d'eixe termini inicial i, en tot cas, fins al mateix dia de la notificació de la resolució que declare la caducitat, encara que l'Administració no haja ampliat el termini d'esmena, la sol·licitud haurà d'admetre's i produirà tots els seus efectes jurídics, d'acord amb el que preveu l'article 76.3, en relació amb el 71.2 i 49.1 de la repetida Llei 30/1992. A esta mateixa conclusió haurem d'arribar d'aplicar el principi general *pro actione*.

Com a suport del que s'ha dit cal citar la Sentència del Tribunal Suprem de 19 de maig de 1998, dictada en un cas en què produït el requeriment de l'Administració a l'interessat perquè esmenara l'acreditació de la representació, este ho va fer després del termini concedit, però abans que l'Administració declarara la inadmissibilitat. L'Alt Tribunal considera omplert el procediment atenent *“una concepció del dret de defensa enfront de l'exercici de l'Administració de la seua potestat sancionadora superadora d'interpretacions que impedisquen l'examen de les qüestions de fons i propiciatòria d'aquelles que permeten el control del seu sotmetiment al principi de legalitat (art. 106.1 CE); la pròpia actuació de l'Administració, al deixar transcórrer prop d'1 mes i mig des que el defecte va ser esmenat fins que es va dictar l'acte combatut en la instància... la inexistència de tercers que puguen patir qualse-*

vol classe de perjudi...; i finalment, els principis que hui inspiren el precepte contingut en l'article 71.2 de la LRJ-PAC, segons el qual no tractant-se de procediments selectius o de concurrència competitiva... cap una prudent ampliació del termini de fins a 5 dies que no van arribar a transcórrer en el cas a què es referix esta apel·lació”.

No obstant això, la qüestió ja resulta més dubtosa si l'esmena es produïx després de transcorregut el termini inicial i una vegada també finalitzada l'ampliació de la mitat del termini inicialment concedit, fins al mateix dia de la notificació de la resolució. I això és així perquè mentre els articles 71.2 i 49.1²⁸ establixen el límit temporal de l'ampliació fins a la mitat del termini inicial, l'article 76.3 no establix límit de temps, assenyalant-se simplement que cap l'esmena “*abans o dins del dia que es notifique la resolució en què es tinga per transcorregut el termini*”. A més, en la interpretació jurisprudencial que s'ha donat a l'article 128 de la Llei de la Jurisdicció contenciosa administrativa –precepte anàleg a l'article 76.3– s'exclou la possibilitat de rehabilitar termini respecte d'aquells tràmits la caducitat del qual comporta la terminació del procés.

En efecte, l'article 128.1 de la Llei de la Jurisdicció contenciosa administrativa assenyala que “*els terminis són improrrogables i una vegada transcorreguts es tindrà per caducat el dret i per perdut el tràmit que haguera deixat d'utilitzar-se. No obstant això, s'admetrà l'escrit que procedisca i produirà els seus efectes legals si es presentara dins del dia en què es notifique la interlocutòria, excepte quan es tracte de termini per a preparar recursos*”. No obstant això, no cap esta possibilitat per als tràmits la caducitat de la qual suposa la terminació del procés, com expressa el Tribunal Suprem en la seua Interlocutòria de 2 de febrer de 1998 en què indica:

Per tant, en el procediment contenciós administratiu es poden donar els següents supòsits en relació a la rehabilitació dels terminis:

“... el mecanisme de rehabilitació de terminis previst en l'article 12.1 de la LJCA no resulta aplicable a la formalització del recurs

---

28 “L'Administració, excepte precepte en contrari, podrà concedir d'ofici o a petició dels interessats, una ampliació dels terminis establits, que no excedisca de la mitat d'estos, si les circumstàncies ho aconsellen i amb això no es perjudiquen drets de tercer. L'acord d'ampliació haurà de ser notificat als interessats”.

de cassació, davant de la categòrica i imperativa disposició continguda en l'article 99 de la LJCA. L'article 121.1 només és aplicable, com ha dit reiteradament este Tribunal, a aquells tràmits la caducitat dels quals no porta amb si la terminació del procediment...".

Per tant, en el procediment contenciós administratiu es poden donar els següents supòsits en relació amb els terminis:

- a) El termini és preclusiu per a la interposició del recurs contenciós administratiu. No obstant això, una vegada interposat el recurs en termini però sense estar acompanyat dels documents necessaris, l'òrgan judicial assenyalarà un termini de 10 dies per a esmena, que si no es fa, suposarà l'arxivament d'actuacions, com preceptua l'article 45.3 de la Llei Reguladora.
- b) L'article 52.2 de dita Llei, després d'assenyalar que l'incompliment del termini de 20 dies per a presentar la demanda produïx la caducitat del recurs, indica que *"no obstant això, s'admetrà l'escrit de demanda i produirà els seus efectes legals si es presentara dins del dia en què es notifique la interlocutòria"*. (Declarant la caducitat del recurs).
- c) El termini per a la presentació de qualsevol altre recurs jurisdiccional –com pot ser la cassació– tampoc podrà ser rehabilitat.

Aplicant estos principis al procediment administratiu ens trobem amb un esquema anàleg, que resumidament podria sistematitzar-se així:

- Mai no podran ampliar-se els terminis preclusius establits per a interposar recursos administratius o per a presentar sol·licituds inicials.
- Sempre cabrà l'esmena de les deficiències que oferisquen els escrits dels interessats presentats en termini –fins i tot en els supòsits de recurs o de sol·licitud inicial– quan l'esmena es realitze dins del termini conferit (article 71 i 76, apartats 1 i 2 de la Llei 30/1992).
- Si l'esmena de les deficiències dels escrits es produïx fora de termini, però abans o fins al mateix dia en què l'Administració notifique el transcurs del termini per a esmenar, sempre que es tracte d'un acte de tràmit la caducitat del qual no determine la finalit-

zació del procediment administratiu l'esmena resultarà admissible encara que haja transcorregut el termini concedit, mentre es faça abans o en el mateix dia en què es notifique que ha transcorregut el termini (article 76.3 de la Llei 30/1992).

- En els casos d'esmena dels defectes de la sol·licitud d'iniciació i l'admissió no produïx perjudicis a tercers o a l'interés públic haurà d'admetre's eixa esmena, sempre que es produïska fins al mateix dia de la notificació de la resolució declarant la caducitat, encara que l'Administració no haja ampliat el termini d'esmena, d'acord amb el que preveu l'article 76.3, en relació amb el 71.2 i 49 de la Llei 30/1992.

- Si s'admetera l'esmena fora del termini concedit i produïra perjudicis a tercers o a l'interés públic, no podrà acceptar-se, ja que de la major o menor celeritat en la notificació administrativa no podria derivar-se un perjudici a tercers. En estos casos ha de considerar-se que el termini d'esmena no queda obert fins a la notificació de la resolució, sinó que la caducitat opera automàticament, perquè no hauria de deixar-se que el funcionament normal o anormal de l'Administració produïska efectes perjudicials a tercers interessats.
